

DAAVID – SUURI SANKARI JA SUURI SYNTINEN

Raamattupiirikysymyksiä 2. Samuelin kirjaan

Mailis Janatuinen

Uudistettu 11.3.2023

Sisällys

30. Daavidin jousilaulu (2. Samuel 1:11–27)
31. Kaksi kuningasta (2. Samuel 2)
32. Daavidin naiset ja Abnerin murha (2. Samuel 3)
33. Isbosetin murha ja Jerusalemin valloitus (2. Samuel 4:1–5:16 ja Psalmi 21:1–9)
34. Kaksi filistealaissotaa ja arkku tuodaan Jerusalemiin (2. Samuel 5:17–6:23)
35. Herran lupaus Daavidille (2. Samuel 7)
36. Daavid luo suurvallan – Mefiboset (2. Samuel 8 ja 9)
37. Ammonilaissodat (2. Samuel 10 ja Psalmi 110)
38. Daavidin lankeemus (2. Samuel 11:1–25)
39. Daavidin katumus (2. Samuel 11:26–12:1–13 ja Psalmi 51)
40. Väenlasku ja sen seuraukset (2. Samuel 24)
41. Sammua kuolee ja Salomo syntyy (2. Samuel 12:14–31)
42. Saulin jälkeläisten surma – Daavidin sankareita (2. Samuel 21:1–17 ja 23:8–17)
43. Tuska lapsista alkaa (2. Samuel 13)
44. Daavidin ja Absalomin sovinto (2. Samuel 14)
45. Absalomin kapina (2. Samuel 15)
46. Daavid pakomatalla (2. Samuel 16 ja Psalmi 3)
47. Absalomin neuvonantajat (2. Samuel 17 ja Psalmi 22:1–20)
48. Absalomin traaginen loppu (2. Samuel 18)
49. Daavid palaa Jerusalemiin (2. Samuel 19)
50. Viimeinen taistelu ja viimeiset vuodet (2. Samuel 20 ja 1. Aik. 22:1–5)
51. Daavidin viimeiset laulut (2. Samuel 22:1–23:7)
52. Kruununperijä ratkeaa (1. Kun. 1:1–37)
53. Daavidin kuolema (1. Kun. 1:38–2:9 ja 1. Aik. 29:26–30)

30. DAAVIDIN JOUSILAU LU (2. Samuel 1:11–27)

Taustaa: Amalekilainen mies oli juuri tuonut Daavidille tiedon Saulin ja Jonatanin kuolemasta ja kertonut antaneensa kuninkaalle armoniskun tämän omasta pyynnöstä. Daavid luuli, että amalekilainen oli syyllistynyt verivelkaan tappaessaan Saulin, mutta itse asiassa tämä oli jo ollut kuollut amalekilaisen saapuessa paikalle. Daavid ja Jonatan olivat tunteneet toisensa 15 vuotta. He olivat solmineet ystävyysliiton, vahvistaneet sen kahdesti ja onnistuneet säilyttämään ystävyytensä myös niiden 10 vuoden ajan, kun Jonatanin isä vainosi Daavidia.

Jakeet 11–16

- Miksi Saulin kuolema oli Daavidille syvän surun aihe, vaikka tämä oli vainonnut häntä 10 pitkä vuotta?
- Mitä ajattelette siitä, että myös Daavidin miehet itkivät ja paastosivat Saulin ja tämän poikien kuoleman johdosta?
- Vielä kerran: miksi Herran voideltuun koskeminen oli Daavidin mielestä kuolemanrangaistuksen ansaitseva teko?
- Tekikö Daavid mielestänne oikein tuomitessaan amalekilaisen kuolemaan? Miksi teki, miksi ei tehnyt?
- Koko Israel oli luullut, että Daavid riemastuisi Saulin kuolemasta. Mitä se vaikutti kansaan, kun se kuuli amalekilaisen teloituksesta?
- Soveltakaa Daavidin sanat Kristukseen, Herran voideltuun. Jae 16.
- Mitä tämä tapaus opettaa meille epäsuorasti Raamatun suhtautumisesta eutanasiaan?

Jakeet 17–24. Daavid oli suuri runoilija ja säveltäjä. Raamatusta löytyy 73 hänen kirjoittamaansa psalmia.

- Miten arvioisitte Jousilaulua pelkkänä runona?
- Mitä Daavid tahtoi sanoa jakeiden 19 ja 27 kautta?
- Gat ja Askelon olivat filistealaiskaupunkeja ja Gilboan vuoristo oli se paikka, missä Saul oli kuollut. Mitä jakeet 20–21 tarkoittavat siis selkokielellä?
- Katsokaa jakeita 22–23. Mikä Saulin ja Jonatanin sotataidoissa oli tehnyt Daavidin suurimman vaikutuksen?
- Miettikää, mistä israelilaisnaiset olivat suurimmassa kiitollisuudenvelassa Saulille. Jae 24.
- Mikä tekee ihmisestä niin jalon kuin mitä Daavid näiden jakeiden mukaan oli?

Jakeet 25–27. Luetaan jae 26 molemmista käännöksistä.

- Mitä Daavid menetti Jonatanin kuollessa?
- Mikä on sukulaissielun merkitys ihmiselle?
- Mitä sellaista mies pystyy antamaan toiselle miehelle, jota tämä ei saa naiselta? Miten miesten ja naisten ystävyys eroavat toisistaan?
- Mitä Jonatan merkitsi Daavidille kuolemansa jälkeenkin?
- Miksi Daavid ei löytänyt samaa sielun sukulaisuutta vaimojensa kuin Jonatanin kanssa?
- Jos Daavidilla olisi ollut vain yksi vaimo, olisiko hän kirjoittanut runoonsa jakeen 26 sanat? Perustelkaa vastauksenne.

Jae 26 ja jakeet: ”Älä makaa miehenpuolen kanssa, niin kuin naisen kanssa maataan; se on kauhistus... Hävitettäkään kansantansa kaikki, jotka semmoista tekevät” (3. Moos. 18:22,28*).

- Jos keskiverto suomalainen lukee jakeen 26, voiko hän pitää Daavidin ja Jonatanin suhdetta minään muuna kuin homosuhdeena? Perustelkaa vastauksenne.
- Miten jae 26 todistaa, ettei kysymyksessä **voinut** olla kuolemanrangaistuksen uhalla kielletty homosuhde?
- Mitkä muut elämänkerralliset seikat todistavat, ettei Daavidin ja Jonatanin suhde voinut olla homosuhde?
- Mikä siitä seuraa, jos läheisiä ystävyysuhteita aletaan pitää itsestään selvästi seksisuhteina?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Kokoavia kysymyksiä: Raamatun suhteesta homoseksuaalisuuteen

- Mitä ajattelette siitä, että sekä Vanhassa että Uudessa testamentissa homosuhteet asetetaan samalle viivalle aviorikoksen kanssa?
- Miten vastaisitte seuraavaan väitteeseen: Raamatun sanoma on rakkaus ja siksi jokainen saa elää seksuaalielämäänsä, miten itse tahtoo?
- Mitä ns. ”sukupuolineutraali avioliittolaki” vaikuttaa pitkällä tähtäimellä yhteiskuntaamme ja kulttuuriimme?
- Miten kristityn homon pitää Raamatun mukaan elää seksuaalisuuttaan verrattuna siihen, miten kristityn heterosinkin pitää sitä elää?
- Entä jos joku sanoo: ”Olen syntynyt tällaiseksi.” Mikä on Raamatun vastaus hänelle?
- Mikä voisi auttaa meitä kaikkia taistelussa erilaisia seksisyntejä vastaan?
- Mitä tapahtuu, jos Raamatun puhe homosuhteista leimataan vihapuheeksi ja siitä aletaan langettaa sakko- ja vankeusrangaistuksia?

Lopuksi: Jeesus on meille yhtä uskollinen ystävä kuin Daavid oli Jonatanille. Hänen rakkautensa meitä kohtaan on kuolemaakin väkevämpi.

31. KAKSI KUNINGASTA (2. Samuel 2)

Taustaa: Itse vanha Samuel oli voidellut salaa Daavidin kuninkaaksi 15 vuotta aikaisemmin. Emme tiedä, milloin tämä asia oli tullut yleisesti tunnetuksi. Daavid kuului Juudan heimoon ja oli oleskellut sen alueella koko ikänsä, lukuun ottamatta muutamaa vuotta Saulin hovissa ja filistealaisten parissa. Katsokaa kartalta Hebron, patriarkkojen kaupunki, joka sekin sijaitsi Juudan alueella.

Jakeet 1–3. Kuten muistamme, Herralta voitiin kysyä neuvoa arvontakivien avulla.

- Mitä ajattelette siitä, että Daavid neuvotteli Herran kanssa tällaisestakin asiasta?
- Missä kaikissa suhteissa Daavidin ja hänen miestensä elämä nyt muuttui?

Jae 4a ja 11

- Miksi Daavidin ”kruunaaminen” Juudan heimon kuninkaaksi tapahtui näin koruttomasti, ilman suuria juhlallisuuksia?
- Miettikää eri syitä, miksi 10 heimoa eivät seuranneet Juudan esimerkkiä? (Kutsuttiinko heidät ehkä kruunajaisiin, mutta he kieltäytyivät?)
- Mitä se Daavidista osoittaa, että hän jaksoi odottaa kuninkuutta vielä $7\frac{1}{2}$ vuotta?
- Miten meidän pitäisi toimia silloin, kun uskomme Jumalan luvanneen meille jotakin, mitä muut ihmiset eivät tahdo meille antaa?

Jakeet 4b-7

- Saul oli 40 vuotta aikaisemmin pelastanut Gileadin Jabesin vihollisten vallasta, ja siitä kiitollisina tuon kaupungin asukkaat hautasivat nyt hänen tuhkinsa tamariskipuun alle. Mihin Daavid pyrki Jabesin asukkaille lähettämällään viestillä?
- Monesti tapahtui, että uusi kuningas tappoi edellisen jälkeläiset ja kannattajat. Luuletteko, että Saulin jälkeläiset ja kannattajat pelkäsivät Daavidinkin toimivan näin? Perustelkaa vastauksenne.
- Verratkaa Daavidin suhtautumista omaan uraansa siihen, miten meidän aikamme ihmiset uraansa suhtautuvat?

Jakeet 8–11. Saulin kolme poikaa olivat kuolleet sodassa, mutta Isboset oli vielä jäljellä. Abner, Saulin serkku ja sotapäällikkö, ryhtyi nyt tukemaan häntä. Jae 9 osoittaa, että Isboset hallitsi vain Jordanin molempia rantoja; muut 10 heimon maat olivat joutuneet filistealaisten käsiin. Siksi pääkaupunkikin oli siirretty Saulin Gibeasta Jordanin taakse Mahanaimiin. Ks. karttaa.

- Miettikää, mikä voisi olla syynä siihen, ettei 40-vuotias Isboset ollut lähtenyt sotaan isänsä ja veljiensä kanssa?
- Myöhemmin käy ilmi, että Abner tiesi Herran luvanneen koko Israelin Daavidille. Mikä oli hänen motiivinsa, kun hän asetti pohjoisille heimoille toisen kuninkaan?

Jakeet 12–16. Abner oli ollut Daavidin esimies silloin, kun tämä vielä taisteli Saulin sotajoukoissa. Joabin, Daavidin sisarenpojan, nimi esiintyy nyt ensimmäistä kertaa Samuelin kirjoissa. Hänestä tulee yksi 2. Samuelin kirjan päähenkilöistä.

- Miten Joabista oli yhtäkkiä tullut Daavidin armeijan komentaja, vaikkei hänen nimensä esiinny ollenkaan sissiaikojen sankarien luettelossa?
- Gibeon oli vanha uhrikukkula. Katsokaa karttaa ja laskekaa, montako kilometriä Abnerin joukkojen piti marssia sinne Mahanaimista, entä Joabin joukkojen Hebronista?
- Ilmeisesti tässä oli kysymys jostain Lähi-idälle tyypillisestä taistelunäytöksestä. Mitkä olivat ehkä kisan säännöt ja mikä siinä meni pieleen?

Jakeet 17–23. Nuori Asael oli Joabin ja Abisain pikkuveli, hänkin siis Daavidin siskonpoika.

- Mitkä olivat nuoren Asaelin motiivit, kun hän ajoi hellittämättä kenraali Abneria takaa?
- Mitä se osoittaa Abnerista, että hän varoitti Asaelia?
- Mitä se osoittaa Asaelista, ettei hän kuunnellut Abnerin varoitusta?
- Miettikää, miten Saulin sotapäällikkö voi tuntea Daavidin sisarenpojat noin hyvin?
- Miten Asael kuoli? (Miten Abner käytti hyväkseen keihään väärää päätä?)
- Voidaanko Abneria pitää mielestänne syyllisenä Asaelin murhaan vai oliko kysymys sotatilanteesta? Perustelkaa vastauksenne.

Jakeet 24–28

- Mistä tässä sisällissodassa sodittiin ja mistä siinä ei sodittu?
- Mitä ajattelette Abnerin ja Joabin käyttäytymisestä tässä tilanteessa?

Jakeet 29–32

- Daavidin nimi ei esiinny tässä sotakuvauksessa. Onko mielestänne mahdollista, että Joab ryhtyikin tähän sotaan omin luvuin? Perustelkaa vastauksenne.
- Mistä voimme päätellä, ettei tämä sota ollut Jumalan tahto?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Miten monta turhaa sotaa tässä maailmassa onkaan käyty! Jeesus sanoi: *Joka miekkaan tarttuu, se miekkaan hukkuu.* Itse hän ei puolustanut koskaan asiaansa aseilla ja kielsi seuraajiaankin sitä tekemästä. Kuitenkin Jeesus itse joutui kuolemaan väkivaltaisen kuoleman, jotta voisi antaa jopa väkivallantekijöille ja sotarikollisille mahdollisuuden pelastua.

32. DAAVIDIN NAISET JA ABNERIN MURHA (2. Samuel 3)

Taustaa: Daavidilla oli kaksi vaimoa hänen tullessaan kuninkaaksi: Ahinoam ja Abigail. Mikal, ensimmäinen vaimo, oli naitettu toiselle miehelle. Hebronissa Daavid otti vielä neljä muuta vaimoa. Avioliitto pakanaprinsessa Maakan kanssa oli poliittinen; sen kautta hän sai liittolaisekseen Gesurin kuninkaan Galilean järven takaa, sopivasti Isbosetin hallitseman alueen pohjoispuolelta. Ks. karttaa. Huomatkaa, että luomiskertomuksessa avioliitto määritellään yksiavioiseksi (1. Moos. 2:24), ja Mooseksen laki kieltää kuninkailtakin moniavioisuuden (5. Moos. 17:17).

Jakeet 2–5

- Miettikää, miksi Herra ei puuttunut siihen, että Daavid otti itselleen yhä uusia vaimoja?
- Miksi nämä naiset suostuivat menemään haaremin asukeiksi?
- Mikä oli mielestänne profeetta Gadin vastuu tässä tilanteessa?
- Daavidille syntyi Hebronissa kuusi poikaa. Mitä se osoittaa noista avioliitoista, että yhdelle naiselle syntyi yleensä vain yksi poika?
- Kumpi on mielestänne ihmiselle vahingollisempaa: moniavioisuus vai sarjapolygamia, jossa partneria vaihdetaan tasaisin väliajoin? Perustelkaa vastauksenne.

Jakeet 1, 6–11. Abner oli toiminut Saulin ja tämän pojan Isbosetin kenraalina yli 20 vuotta. Hän oli Saulin serkku. Isboset hallitsi 10 heimoa, Daavid vain Juudan heimoa.

- Daavid ei ollut toivonut sisällissotaa. Miettikää, miksi hän ei saanut sitä lopetetuksi?
- Miksi Abner suuttui noin kovasti Isbosetin kysymyksestä?
- Mistä se on osoitusta, ettei Abner vastannut Isbosetin kysymykseen yhtään mitään?
- Mitkä kaikki seikat saivat Abnerin päättämään, että hän vaihtaa puolta?
- Mitä se osoittaa Abnerista, että hän oli tiennyt koko ajan Herran valasta Daavidille, mutta nostanut silti Isbosetin valtaistuimelle?

Jakeet 12–16. Mikal oli Saulin tytär ja Isbosetin sisar. Gallum ja Bahurim sijaitsivat Jerusalemin pohjoispuolella, muutaman kilometrin päässä toisistaan.

- Miksi Daavid halusi nuoruutensa vaimon Mikalin takaisin, vaikka tämä oli toisen kanssa naimisissa ja hänellä itsellään oli kuusi muuta naista haaremissaan?
- Arvioikaa näiden jakeiden perusteella, oliko Mikalin toinen avioliitto ollut onnellinen.
- Oliko Mikalin vaatiminen takaisin mielestänne oikein tehty Daavidilta? Miksi oli, miksi ei ollut?
- Mikal oli elänyt ensin prinsessana hovissa, sitten ihaillun sotasankarin ainoana vaimona, sitten jonkun taviksen vaimona 15 vuotta, ja loppuikänsä hän eläisi sankarikuninkaan haaremissa. Miten arvoisitte tuollaista elämää?

Jakeet 17–21

- Mistä Abner voi tietää, että kaikki 10 heimoa olivat jo kauan halunneet Daavidin kuninkaakseen?
- Mitä se osoittaa, että Abner uskalsi tulla Daavidin hoviin vain 20 miehen kanssa?
- Mitkä olivat Abnerin motiivit hänen solmiessaan liiton Daavidin kanssa?

Jakeet 22–27

- Miten Joabin olisi pitänyt menetellä, jos hän kerran piti Abneria vakoojana?
- Mitä ajattelette siitä tavasta, miten Joab puhutteli enoaan ja kuningastaan?
- Miksi Joab ei pelännyt rangaistusta, vaan tappoi kylmästi israelilaisen kenraalin?

Jakeet 28–30

- Miksi oli äärimmäisen tärkeää, ettei kansa pitäisi Daavidia syyllisenä Abnerin murhaan?
- Mitä ajattelette siitä kirouksesta, jonka Daavid langetti sisarenpojalleen?
- Mitä Daavid pelkäsi tyytyessään vain kiroamaan Joabin, sen sijaan että olisi rangaissut häntä murhasta Mooseksen lain mukaan?

Jakeet 31–37

- Miksi Daavid pakotti Joabin pukeutumaan suruasuun?
- Oliko Daavidin itku mielestänne aitoa vai pelkkää näytelmää? Jos se ei ollut aitoa, niin miksi Daavid näytteli?
- Mikä sai aikaan sen, että Daavidin käytös Abnerin hautajaisissa vain lisäsi hänen kansansuosiotaan?

Jakeet 38–39. Seruja oli siis Daavidin isosisko äidin ensimmäisestä avioliitosta.

- Mistä se voisi johtua, ettei muuten niin urhea Daavid mahtanut mitään sisarenpojilleen?
- Millainen oli ehkä ollut Daavidin suhde isosiskoonsa Serujaan?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Jeesus suhtautui vihollisiinsa samalla tavalla kuin Daavid suhtautui Abneriin. Juudastakin hän nimitti ystäväkseen, kun tämä tuli häntä kavaltamaan. Samaten hän rukoili ristiinnaulitsijoidensa puolesta – eikä se ollut mitään näytelmää vaan vilpitöntä rakkautta heitä kohtaan. Ja meitäkin, jotka olimme alun perin hänen vihollisiaan.

33. ISBOSETIN MURHA JA JERUSALEMİN VALLOITUS (2. Samuel 4:1–5:16 ja Psalmi 21:1–9)

Taustaa: Saulin ja hänen poikansa Isbosetin sotapäällikkö Abner oli juuri kuollut. Isboset taas oli Saulin ainoa elossa oleva poika ja 10 heimon kuningas. Tosin iso osa noiden heimojen alueesta oli tuohon aikaan filistealaisten miehittämää. Daavid oli voideltu salaa kuninkaaksi, kun hän oli noin 15–vuotias. Juudan heimon kuninkaaksi hänet oli valittu, kun hän oli kolmikymppinen.

Jae 1

- Mitä Isboset pelkäsi niin paljon, että hän suorastaan lamaantui pelosta?
- Mitä Isbosetin olisi ollut järkevää tehdä tuossa tilanteessa?

Jakeet 2–3 ja 5–7. Baana ja Rekab olivat Isbosetin palveluksessa ja samaa heimoa kuin hän. Ryöstöpartioiden tarkoituksena oli varastaa viholliskylistä ruokaa, jota epävakaisissa oloissa ei muuten ollut aina saatavilla. Jae 6 on käännetty eri käänöksissä eri tavoin.

- Miten kuninkaan murhaaminen kävi noin helposti?
- Mikä Baanan ja Rekabin käytöksessä oli erityisen kylmäveristä?

Jakeet 8–12. Baana ja Rekab kulkivat Isbosetin päätä mukanaan kuljettaen yli 100 km Mahanaimista Hebroniin. Luetaan jae 12 molemmista käänöksistä.

- Mitkä seikat Baanan ja Rekabin puheessa olivat muunneltua totuutta?
- Miksi Daavid ei suhtautunut Isbosetin kuolemaan kuin kilpailijansa kuolemaan?
- Mitä ajattelette Daavidin määräämästä rangaistuksesta?
- Lukekaa jae 9. Mikä Daavidin valassa ja uskonnustuksessa on ihmeellistä?

Jakeet 5:1–5. Aikakirjoissa Daavidin kolmas kruunaus kuvataan valtavaksi kansanjuhlaaksi, johon kokoontui lähes 300000 henkeä (1. Aik. 13:39–41). Daavid oli nyt 37–vuotias.

- Miten Israelin kansan elämä muuttui, kun sillä oli vain yksi kuningas, Daavid?
- Millainen kuningas Daavid olisi ehkä ollut, jos hän olisi päässyt jo ensimmäisten kruunajaisensa jälkeen koko Israelin valtaistuimelle? (Mitä kaikkea tarpeellista Daavid oli oppinut odotusvuosinaan?)
- Millaisten asioiden kohdalla sinun on vaikeinta odottaa Herran aikaa?

Jakeet 5:6–8. Daavid oli katsellut Jebusilaiskukkulaa koko lapsuutensa ajan Betlehemistä käsin. Israel ei ollut pystynyt valloittamaan sitä, vaan se oli yhä jebusilaisten hallussa.

- Katsokaa karttaa ja miettikää, miksi Daavid valitsi nimenomaan Jebusilaiskukkulun pääkaupunkinsa paikaksi? Miksi hän ei jäänyt Hebroniin?
- Mitä kaikki tämä puhe sokeista ja rammoista tarkoittaa? Jakeet 6 ja 8.
- Jeesuksesta kerrotaan, että kun hän oli ratsastanut kuninkaana Jerusalemiin, hän meni suoraan temppeliin. Siellä hänen luokseen tuli paljon sokeita ja rampoja ja hän paransi heidät kaikki (Matt. 21:14). Mikä oli siis näiden kahden Israelin kuninkaan ero?
Daavid oli sanonut: »Siitä, joka ensimmäisenä surmaa jebusilaisen, tulee päällikkö ja komentaja.» Ensimmäisenä pääsi linnoitukseen Joab, Serujan poika, ja hänestä tuli sotaväen päällikkö. (1. Aik. 11:6)
- Millaista kyvykkyyttä siihen vaaditaan, että sotilas pääsee ensimmäisenä linnoitettuun kaupunkiin?
- Vähän aikaisemmin Daavid oli huokaissut, ettei hän mahda mitään sisarensa Serujan pojille. Mitä hän mahtoi ajatella, kun Joab pääsi tällä tavalla hänen sotajoukkojensa komentajaksi?

Jakeet 5:9–12. Etsikää Jerusalemin kartasta Daavidin kaupunki, joka oli vajaat puoli kilometriä pitkä ja 100–200 m leveä. Millo (”täyte”) viittaa ilmeisesti asutusta varten pengerrytyihin rinteisiin. Jakeessa 11 mainitaan ensimmäistä kertaa foinikialaiskaupunki Tyroksen kuningas Hiram, joka pysyi koko ikänsä Daavidin liittolaisena. Daavidin palatsin perustukset ovat löytyneet vasta 2000–luvulla.

- Miettikää, miksi Daavid halusi juuri foinikialaisten rakentavan palatsinsa?
- Lukekaa jae 12. Maailmassa oli tuohon aikaan paljon kuninkaita, jotka uskoivat kansan olevan olemassa heitä ja heidän dynastiaansa varten. Mistä Daavid oli saanut päähänsä sen ajatuksen, että kuningas oli olemassa kansaa varten?
- Miten se kuningas hallitsee, joka uskoo kansan olevan olemassa häntä varten? Entä se kuningas, joka uskoo itse olevansa olemassa kansaa varten?

Jakeet 5:13–16. Daavidilla oli Hebronissa 6 vaimoa ja hänelle syntyi 6 poikaa. Jerusalemissa Daavid otti lisää vaimoja, ja hänelle syntyi vielä 11 poikaa ja tyttäret päälle.

- Kuvitelkaa Daavidin perhe-elämää ja hänen suhdettaan lapsiinsa.
- Vielä kerran: miksi profeetta Gad ei nuhdellut Daavidia haaremin kokoamisesta, vaikka se oli Mooseksen laissa kielletty (5. Moos. 17:17)?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Kansa huusi hoosiannaa Daavidin Pojalle tämän ratsastaessa samaiseen Jerusalemiin. Jeesus ei kuitenkaan tullut valloittamaan kaupunkia ja karkottamaan sieltä sokeita ja rampoja, vaan kuolemaan heidän puolestaan. Jerusalemi on se kaupunki, johon pystytettiin Jumalan Pojan risti, jossa hän voitti kuoleman ja josta hän nousi taivaaseen.

34. KAKSI FILISTEALAISSOTAA JA ARKKU TUODAAN JERUSALEMIIN (2. Samuel 5:17–6:23)

Taustaa: Seuraavaksi Samuelin kirjoissa kerrotaan Daavidin kahdesta ensimmäisestä sodasta Israelin kuninkaana. Daavid oli taistellut filistealaisia vastaan Saulin joukoissa, mutta ollut sen jälkeen myös heidän liittolaisensa. Daavidin päästyä koko Israelin kuninkaaksi Filistean ruhtinaat huomasivat vaaran ja päättivät ryhtyä taistelemaan häntä vastaan. Aikakirjojen mukaan he tekivät ensin ryöstöretkiä Refaimin laaksoon Jerusalemin eteläpuolelle.

Jakeet 5:17–21

- Katsokaa tekstistä tarkkaan, miten tämä sota alkoi.
- Miksi Daavid kysyi Herralta itsestään selvää asiaa: pitääkö hänen sotia hyökkääjää vastaan?
- Mikä ero on taistelulla, jonka sotapäällikkö tietää voittavansa, verrattuna sellaiseen taisteluun, jonka lopputulosta hän ei tiedä?
- Selittäkää, millaista voittoa jae 20 kuvaa.
- Aikakirjat kertovat, että Daavid käski polttaa ja tuhota filistealaisten jumalankuvat. Miksi hän ei säästänyt jalometalleja omaan käyttöönsä?

Jakeet 5:22–25/24*. Katsokaa kartalta Geba ja Geser. Aikakirjat kutsuvat Gebaa Gibeoniksi. Balsamipuu on melko lyhyt, kasvaa enintään 4 m korkuiseksi, ja siitä saadaan balsamia eli tuoksuva pihkaa.

- Mitä se osoittaa filistealaisista, että he levittäytyivät taas Jerusalemin eteläpuolelle?
- Katsokaa tarkkaan, miten tämä sota voitettiin?
- Mikä sai aikaan sen, että filistealaisten monikymmenvuotinen ote Israelista nyt herposi?

Jakeet 6:1–5. Tämä tapaus on kerrottu tarkemmin 1. Aik. 13:1–14. Daavid tiesi, että Herra oli Israelin varsinainen kuningas. Siksi hän halusi tuoda heti ensimmäiseksi ”Herran valtaistuimen” Jerusalemiin. Arkku oli myös Israelin armonväline; paikka jossa synnit sovitettiin ja Herra kohdattiin. Sitä oli säilytetty Abinadabin yksityiskodissa Baalassa eli Kirjat Jearimissa yli puoli vuosisataa: koko Samuelin ja Saulin hallitusajan.

- Miettikää, millaista Juudan ja Israelin jumalanpalveluselämä oli ollut ilman arkkua?
- Koettakaa keksiä eri syitä, miksi arkkua ei ollut haettu Nobin pyhäkköön, jossa papit suorittivat pappispalvelusta ja jonka Saul sitten poltti?
- Mitä Daavidista osoittaa se, että hän halusi tehdä arkin kuljettamisesta Jerusalemiin näin suuren kansanjuhlan? (Miksi Daavid halusi ottaa armeijansakin mukaan tähän kulkueeseen? Mihin tarvittiin musiikkia ja tanssia?)

Jakeet 6:6–8. Mooseksen laissa oli annettu tarkat ohjeet arkon kuljettamista varten. Pappien piti kantaa sitä korenoilla eikä kukaan saanut koskea siihen kuolemanrangaistuksen uhalla (2. Moos. 25:14).

- Mitkä kaikki asiat menivät pieleen tuossa kuljetusoperaatiossa? (Miettikää eri syitä, miksi arkkua ei kuljetettu Mooseksen lain määräysten mukaan?)
- Mikä Ussan kuolemassa oli mielestänne erityisen traagista?
- Mitä Ussan kuolema opettaa meille 2000-luvun kristityille Jumalan pyhydestä?

Jakeet 6:9–11

- Oliko Daavidin pelko mielestänne oikeutettua? Perustelkaa vastauksenne.

Jakeet 6:12–15. 1. Aikakirja kertoo, että mukana oli nyt 882 pappia ja leeviläistä. Daavid sanoi heille: ”Koska te ette viime kerralla olleet mukana, niin Herra, meidän Jumalamme, löi meitä. Emme osanneet lähestyä häntä oikealla tavalla.” (1. Aik. 15:13.)

- Miksi Daavid ei pelännyt ryhtyä uuteen arkunkuljetusoperaatioon, vaikka Ussa oli kuollut edellisellä kerralla?
- Miten ensimmäinen ja toinen arkunkuljetusmatka erosivat toisistaan?
- Mikä sai Daavidin käyttäytymään jakeessa 14 kuvatulla tavalla?

Jakeet 6:17–19. Arkku tuotiin teltaan Daavidin linnan pihalle.

- Mitä Daavidin elämään vaikutti se, että hän sai nyt asua arkon lähellä?

Jakeet 6:16, 20–23. Tässä vaiheessa Daavid ja Mikal olivat nelikymppisiä.

- Mitä nämä jakeet osoittavat meille Daavidin ja Mikalin suhteesta?
- Mitä Daavid tahtoi sanoa Mikalille jakeiden 21–22 kautta?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Liiton arkku oli Jeesuksen ennakkokuva. Kuten arkku sisälsi lain taulut, niin Jeesukseenkin sisältyy täytetty laki – meidän puolestamme. Kuten arkon kannelle eli armonistuimelle pirskotettiin verta, niin vuodatti Jeesuskin verensä syntiemme sovituksiksi. Mutta yksi asia oli erilainen Jeesuksen ja arkon välillä: Jeesukseen voitiin koskea ilman kuolemanvaaraa. Risti on kuin ukkosenjohdatin, joka suojelee syntistä Jumalan pyhyden kuluttavalta tulelta.

35. HERRAN LUPAUS DAAVIDILLE (2. Samuel 7)

Taustaa: Tämä luku sisältää yhden tärkeimmistä Messias-ennustuksista koko Vanhassa testamentissa. Liiton arkku, Herran valtaistuini kansansa keskellä ja syntien sovittamisen paikka, oli nyt sijoitettu teltaan Daavidin palatsin pihalle. Siellä jumalanpalvelusta toimitti pappi Abjatar. Gibeonin kukkulalle oli pystytetty vanha ilmestysmaja tai sen replika. Siellä jumalanpalvelusta toimitti pappi Sadok. Nämä olivat hyvin vaatimattomia pyhäkköjä verrattuna naapurimaiden temppelisiin.

5. Moos. 12:10,13–14

- Miksi Israel ei ollut rakentanut tällaista keskuspyhäkköä Joosuan, tuomarien tai Saulin aikana?
- Onko mielestänne merkitystä sillä, pidetäänkö jumalanpalvelukset teltassa vai kauniissa temppelirakennuksessa, ja jos on, niin mitä merkitystä?

Jakeet 7:1–3. Profeetta Natan mainitaan nyt ensimmäistä kertaa.

- Millaista Daavidia jae 1 kuvaa? (Mitä kaikkea hän oli saavuttanut elämässään ja mitä hän ei ollut saavuttanut? Mitä haasteita hänellä oli vielä edessään?)
- Mikä Natanin vastauksessa oli vikana?

Jakeet 4–7

- Mitä nämä jakeet kertovat meille siitä, miten Jumala käyttää profeettoja työssään? (Entä kun profeetta erehtyy?)
- Mistä voimme tietää, onko jokin ideamme peräisin Jumalasta vai omasta sydämestämme?
- Mitä Herra tahtoi sanoa jakeilla 6–7?

Jakeet 8–11a

- Mitä Herra lupasi Natanin kautta a) Daavidille ja b) Israelille?
- Katsokaa jakeen 9 loppua. Miten tuo lupaus on toteutunut Daavidin kohdalla?
- Mitä jakeet 10–11 tarkoittivat hänen ja hänen poikansa hallitsessa? Mitä ne tarkoittivat Jeesuksen, Daavidin pojan, kohdalla? Milloin ne toteutuvat lopullisesti?
- Miten temppeli ja rauha kuuluvat yhteen?
- Aikakirjojen mukaan Herra sanoi Daavidille myös nämä sanat: ”*Sinä et saa rakentaa minulle temppeliä, sillä olet vuodattanut paljon verta.*” (1. Aik. 22:8). Mitä tästä ajattelette?

Jakeet 11b-12 ja 16. Sanalla ”huone” on hepreassa kolme merkitystä: tavallinen huone, temppeli ja suku. Jakeet 5 ja 11 voitaisiin siis kääntää: *sinäkö rakentaisit minulle huoneen – ei, minä rakennan sinulle huoneen.* Ikuista kuningaskuntaa ei maailmanhistoria tunne.

- Mitä kaikkea Herra tarkoitti luvattaessaan, että hän itse rakentaisi Daavidille ”huoneen”?
- Sanokaa omin sanoin, mitä Herra lupasi Daavidille jakeissa 12 ja 16?
- Daavidin suku joutui pois Juudan valtaistuimelta v. 586 eKr. Miten tätä lupaus voidaan tulkita sen jälkeen?
- Missä Daavidin iankaikkinen valtaistuini sijaitsee tänä päivänä?

Jakeet 13–15

- Mitä kaikkea Herra tässä ilmoittaa Daavidille hänen pojastaan?
- Miten jakeet 13–16 voidaan soveltaa Daavidin poikaan, Salomoon?
-

Jakeita 13–16 pidetään VT:n tärkeimpänä Messias-ennustuksena. Mitä ne paljastavat meille Daavidin pojasta, Jeesuksesta?

- Jeesus sanoi: ”*Hajottakaa maahan tämä temppeli, niin minä pystytän sen kolmessa päivässä.*” (Joh. 2:19). Miten nämä sanat kuuluvat yhteen tekstimme kanssa?
- Kaikki juutalaiset tunsivat ajanlaskumme alussa tämän ennustuksen. Miksi he eivät sitten odottaneet Messiasta, joka olisi paitsi Daavidin, myös Jumalan poika?

Jakeet 18–21

- Miten Daavid otti vastaan Herran lupauksen pojastaan ja suvustaan?

Jakeet 22–24

- Mistä Daavid ylistää Herraa tässä tilanteessa?
- Katsokaa jae 24. Miten äskeiset lupaukset vahvistavat Israelin asemaa Jumalan kansana?

Jakeet 25–29

- Mitä Daavid tarkkaan ottaen pyytää Herralta ja millä perusteella?
- Sovella jae 29 omaan elämääsi ja sukusi elämään. Millä perusteella meillä on oikeus pyytää Herralta siunausta suvullemme?
- Muistuttakaa mieleenne Daavidin kuningassuvun historia monine luopumuksineen ja tragedioineen. Voidaanko mielestänne sanoa, että se suku oli silti siunattu? Jos voidaan, niin millä perusteella?
- Mitä kaikkea tämä luku puhuu meille Jeesuksesta?

Lopuksi: Jouluevankeliumissa sanotaan vanhan käännöksen mukaan, että Joosef oli ”Daavidin huonetta ja sukua” (Luuk. 2:4). Luukas siis viittasi noilla sanoilla Jumalan Daavidille antamaan lupaukseen. Jeesus oli Daavidin poika ja samalla myös Jumalan Poika. Hän istuu nyt Kuninkaana iankaikkisella valtaistuimella taivaassa, Isänsä oikealla puolella, ja rukoilee omiensa puolesta.

36. DAAVID LUO SUURVALLAN – MEFIBOSET (2. Samuel 8 ja 9)

Taustaa: Pitäkää kartta esillä tässä raamattupiirissä. 8. luku sisältää yhteenvedon Daavidin sodista. Nämä sodat on käyty ennen edellistä lukua, jossa Daavid oli päässyt rauhaan kaikista vihollisistaan. Herra oli luvannut jo Abrahamille alueen, joka ulottuisi Eufratilta Egyptin rajajoelle, ja nyt Daavid valloitti suunnilleen tuon alueen. Asukkaat saivat jäädä kotimaahansa, mutta joutuivat maksamaan veroja Israelille. Aikalaishistoriaan verrattuna Daavidin sodat eivät olleet mitenkään poikkeuksellisen julmia, pikemminkin päinvastoin.

Jakeet 8:1–2. Katsokaa kartalta Filistea ja Moab.

- Miettikää, miksi Herra ei antanut lupaamaansa aluetta Israelille ilman sotia?
- Mikä oli Daavidin tarkoitus hänen kohdellaan moabilaisia, kuten jakeessa 2 kuvataan?

Jakeet 8:3–6. Katsokaa kartalta Soba ja Damaskos. Aramealainen = syyrialainen

- Mitkä olivat aramealaissotien erityiset haasteet? (Miettikää matkan pituutta ja varustetasoa.)
- Jänteiden katkaiseminen hevosilta tarkoitti sitä, etteivät ne enää sopineet sotaratsuiksi vaan vain maatoihin. Miksi Daavid ei ollut kiinnostunut hevosten ja sotavaunujen käytöstä taisteluissaan?
- Mitä sodat ja ulkomaalaisten maksamat verot vaikuttivat Israelin talouselämään?
- Miten Daavid voi pysyä nöyränä, vaikka hän tiesi olevansa Lähi-idän voittoisin sotapäällikkö?

Jakeet 8:7–12. Katsokaa kartalta Hamat

- Mistä kaikista lähteistä Daavid sai arvometalleja?
- Mitä se Daavidista osoittaa, että hän pyhitti suurimman osan sotasaaliistaan Herran temppeliä varten?

Jakeet 8:13–14

- Miksi Herra antoi Daavidille voiton kaikkialla, minne hän meni (6b ja 14b)?
- Olivatko Daavidin sodat mielestänne hyökkäys- vai puolustusotia? Perustelkaa kantanne.

Jakeet 8:15–18. Daavidin poikia kutsutaan vastaavassa Aikakirjan kohdassa neuvosmiehiksi. Varsinaisina pappeinahan saivat toimia vain Aaronin jälkeläiset.

- Mitä jae 15 Daavidista kertoo?
- Mitä se vaikutti Daavidin aikuisten poikien elämään, että he saivat tehtäviä isänsä hallituksesta?

Jae 4:4. Isänsä kuollessa Mefiboset oli ollut 5 v. Sen jälkeen hän oli oleskellut setänsä Isbosetin luona Mahanaimissa, Jordanin takana. Isbosetin kuollessa hän oli ollut 12 v.

- Miettikää, millainen oli ollut pikku Mefibosetin lapsuus a) ennen isän kuolemaa ja b) isän kuoleman jälkeen Isbosetin luona Mahanaimissa.

Jakeet 9:1–5, 12a. Mefiboset oli nyt vähintään 25-vuotias nuori mies. Setänsä Isbosetin murhan jälkeen hän oli elänyt hyväntekijänsä armoilla Jordanin takana. Tuohon aikaan saattoi tapahtua, että uuden dynastian ensimmäinen kuningas hävitti edeltäjänsä suvun.

- Miksi Daavid ei ollut etsinyt Jonatanin poikaa käsiinsä jo ajat sitten?
- Makir oli rikas mies, joka auttoi myöhemmin pakomatalla olevaa Daavidia. Mikä oli ehkä ollut hänen motiivinsa, kun hän oli ottanut Jonatan-vainaan ontuvan pojat luokseen?
- Miettikää, millaista Mefibosetin elämä oli ollut hänen eläessään hyväntekijänsä hoteissa?
- Mitä se osoittaa Mefibosetista, että hän oli mennyt naimisiin?
- Mitä Mefiboset mahtoi miettiä, kun häntä tultiin noutamaan Daavidin eteen?

Jakeet 9:6–8. Samassa pöydässä syöminen osoitti, että Daavid tahtoi kohdella Jonatanin poikaa samalla tavalla kuin omia poikiaan.

- Mitkä olivat ehkä tässä vaiheessa Mefibosetin tunteet Daavidia kohtaan, joka oli syrjäyttänyt hänen sukunsa valtaistuimelta, mutta toisaalta ollut myös hänen isänsä paras ystävä?
- Mitä ajattelette Daavidin tarjouksesta jakeessa 7?
- Mitä Daavidin alamaiset ehkä ajattelivat kuullessaan Mefibosetin kohtelusta? (Luuletko, että Israelista löytyi niitäkin, jotka eivät tätä järjestelyä hyväksyneet?)

Jakeet 9:9–13

- Miten Mefibosetin ja hänen perheensä elämä nyt muuttui?
- Missä suhteessa Daavid on Jeesuksen ennakkokuva luvussa 9?

Lopuksi: Jeesus kohtelee meitä samalla tavalla kuin Daavid kohteli Mefibosetia: ei unohda (kasteen)liittoaan, etsii meidät käsiinsä voidakseen osoittaa rakkauttaan, antaa perinnön, kutsuu ruokapöytänsä eli ehtoollispöytänsä – vaikka emme olisi laisinkaan näiden lahjojen arvoisia.

37. AMMONILAISSODAT (2. Samuel 10 ja Psalmi 110)

Taustaa: Herra oli luvannut Mooseksen kautta Lootin jälkeläisille eli Ammonin kansalle oman maan, jota Israel saisi valloittaa. Tuomarien aikana heitä vastaan oli käyty yksi puolustussota, Saulin aikana toinen. Daavid ei ollut vielä koskaan sotinut ammonilaisia vastaan.

Alustava kysymys

- Miksi monet aikamme ihmiset uskoivat ennen Ukrainan sotaa, että sodat loppuisivat maailmasta vähitellen?
- Mikä on pasifistien perustavaa laatua oleva erehdys?

Jakeet 1–2. Katsokaa kartalta Rabba (nykyinen Amman). Heprean sana ”osoittaa ystävällisyyttä / laupeutta” näyttäisi viittaavan siihen, että Daavid oli solminut liiton Ammonin kuninkaan kanssa.

- Millaisen puolen jae 2 Daavidista paljastaa?

Jakeet 3–5. Kaikilla miehillä oli tuohon aikaan parta. Vaatteet leikattiin häpäisemistarkoituksessa vain sotavangeilta.

- Mitä syytä ammonilaisten päämiehillä oli epäillä Daavidin motiiveja?
- Miksi nuori kuningas Hanun ei tappanut surunvalittelijoita, vaan häpäisi heidät?
- Minkä viestin surunvalittelijoiden kohtelu Daavidille välitti?
- Daavid oli voittanut tähän asti kaikki sotansa. Miten on mahdollista, ettei se huolestuttanut ammonilaisten päämiehiä ja nuorta kuningasta?
- Onko nuorten ja vanhojen hallitsijoiden välillä mielestänne jotain eroja? Jos on, niin mitä?

Jae 6–7. Katsokaa kartalta Aramin (eli Syyrian), Tobin ja Maakan alueet. Hanun palkkasi joukkoihinsa yhteensä 33000 ulkomaalaista sotilasta. Aikakirjojen mukaan hän maksoi 1000 talenttia eli 34000 kg hopeaa tuolle palkka-armeijalle (1. Aik. 19:6). Lisäksi tuli vielä ammonilaisten oma sotajoukko. Daavidilla oli 30000 valiomiehen armeija (6:1).

- Mihin Hanun pyrki aloittaessaan tämän mielettömän sodan? (Mikä sai hänet uskomaan voittoonsa?)
- Miettikää, mikä oli aramealaisten ja muiden motiivi, kun he ryhtyivät auttamaan ammonilaisia?
- Mikä oli Daavidin rooli ja motiivi tämän sodan syttymisessä?

Jakeet 8–14. Taistelu käytiin ammonilaisten pääkaupungin Rabban, nykyisen Ammanin, edustalla. Daavidin siskonpoika Joab oli Israelin sotajoukon komentaja ja hänen veljensä Abisai oli korkea upseeri hänen armeijassaan.

- Miksi Joabin joukkojen tilanne oli äärimmäisen vaikea?
- Millaisen strategian Joab valitsi, mitkä olivat sen hyvät ja huonot puolet?
- Mitä Joabin sanat veljelleen Abisaille jakeessa 12 hänestä osoittavat?
- Miksi palkka-armeija antoi noin helposti periksi?
- Mikä oli taistelun lopputulos?

Jakeet 15–19. Tämä ”jatkosota” käytiin aramealaisia vastaan, joiden kuningas Hadadeser oli. Israelin armeijaa komensi Daavid itse. Katsokaa kartalta Helam, joka sijaitsi kaukana Jordanin takana, 140 km päässä Jerusalemissa.

- Kertokaa omin sanoin, miten tähän sotaan päädyttiin ja mitä siinä tapahtui?
- Oliko tämä sota mielestänne Israelin kannalta katsottuna hyökkäys- vai puolustussota?
- Aikakirjoissa aramealaisilla kerrotaan olleet jopa 7000 sotavaunutta, kun taas Israelilla ei ollut lainkaan hevosia. Miten taistelu siis käytiin? Mitä jae 18 osoittaa Daavidin sotatavasta tässä hänen viimeisessä suuressa taistelussaan?
- Mikä oli tämän ”jatkosodan” lopputulos aramealaisten kannalta?

Jae 11:1. Ks. karttaa. Nyt Daavidin valtakunta ulottui Egyptin rajajoesta Eufratille asti. Enää vain Rabba oli sotajalalla Israelia vastaan. Tähän asti Daavid oli aina lähtenyt sotaan joukkojensa mukana, mutta tällä kertaa hän jäi kotiin.

- Mihin ammonilaiset vielä pyrkivät, katsokaa myös jakeita 10:14, 19?
- Miettikää mahdollisia syitä, miksi Daavid ei lähtenyt sotaan, vaan jäi Jerusalemiin. (Millaista on kaupungin piiritys verrattuna muuhun sodankäyntiin?)
- Daavid oli tässä vaiheessa iältään lähes viisikymmenvuotias. Missä suhteessa hän oli tullut vedenjakajalle?
- Mistä Jeesus löytyy tästä sotaluvusta?

Psalmi 110. Vanhan käännöksen otsikko on parempi kuin uuden. Israelissa oli voimassa vain leeviläinen pappeus. Melkisedek oli se Salemin eli Jerusalemin kuningas, joka oli muinoin siunannut Abrahamin.

- Mitkä kaikki psalmin 110 lupaukset olivat nyt toteutuneet Daavidin elämässä?
- Miettikää, mitä ongelmia juutalaisilla raamatunselittäjillä on ehkä ollut jakeen 1 tulkinnaissa.
- Jeesus teki tästä psalmista kompakysymyksen kirjanoppineille: ”*Jos kerran Daavid sanoo Messiasta herraksi, kuinka Messias silloin voi olla hänen poikansa?*” (Matt. 22:45). Mitä valoa Jeesuksen kysymys tuo tämän psalmin tulkintaan?
- Mitä jae 4 sanoo Jeesuksesta?

Kokoavat kysymykset

- Miten Daavidin valtakunta ja Jeesuksen valtakunta eroavat toisistaan?
- Jeesuskin kävi sotaa valtakuntansa puolesta. Miten Daavidin ja Jeesuksen sodat erosivat toisistaan?

Lopuksi: Jeesuskin oli voittoa sotapäällikkö, mutta hän ei tappanut yhtään vihollistaan, vaan suostui kuolemaan ristillä heidänkin puolestaan. Kristitty voi puolustaa omaa maataan hyökkääjää vastaan ase kädessä, mutta Jumalan valtakuntaa hän saa puolustaa vain Hengen miekalla.

38. DAAVIDIN LANKEEMUS (2. Samuel 11:1–25)

Taustaa: Daavid oli nyt vähän alle 50-vuotias mahtava kuningas. Hänen naapurissaan asui nuori rouva Batseba, jonka aviomies Uria kuului Daavidin valiojoukkoihin ja oli juuri piirittämässä Rabbaa. Myöhemmin käy ilmi, että Uria rakasti vaimoaan syvästi (12:3). Avioliitto oli lapseton. Daavid ja Batseba eivät tunteneet lainkaan toisiaan (3). Muistamme, että Daavidilla oli haaremissaan kymmenkunta vaimoa.

Jakeet 1–3. Oletettavasti tuona yönä paistoi kuu.

- Miettikää, miten heettiläinen soturi Uria oli onnistunut naimaan kauniin israelilaistyön?
- Miksi juuri 50 vuotta on vaarallinen ikä miehelle?
- Mitkä kaikki seikat osoittavat, ettei tässä ollut kysymys Daavidin rakastumisesta naapurin rouvaan, vaan pelkästä himosta?
- Tähän asti Daavid oli ymmärtänyt jättää toisten miesten vaimot rauhaan, koska tunsi Jumalan käskyn: *Älä tee aviorikosta?* Hän myös tiesi, että avionrikkojaa odotti kivityskuolema. Miksi hän kuitenkin kutsutti nyt Urian vaimon luokseen?
- Miten Daavid olisi toiminut, jos hän olisi voinut tuolla hetkellä nähdä tulevaisuuteen: että kolme hänen poikaansa kuolisi tämän illan tapahtumien seurauksena?

Jae 4. Israelin kansa tiesi Daavidin olevan uskovainen mies. Koskaan ei ollut kuultu, että hän olisi vietellyt toisen miehen vaimon. Tämän tiesi myös Batseba eikä osannut pelätä pahaa Daavidin puolelta.

- Koettakaa asettua Batseban asemaan tuon ajan yhteiskunnassa. Mitä vaihtoehtoja hänellä oli, kun häntä tultiin hakemaan kuninkaanlinnaan?
- Mitä sanantuoja ja Batseban sukulaiset (joiden luona hän asui) ehkä ajattelivat kuninkaan kutsusta?
- Jotkut uskovat, että Batseba oli jo pitkään koettanut vietellä naapurissa asuvaa kuningasta. Mitkä seikat tekevät tällaisen oletuksen epätodennäköiseksi?
- Miksi Batseba ei huutanut, purrut eikä potkinut joutuessaan Daavidin sänkyyn? Vai tekikö hän sen? Perustelkaa vastauksenne. (Mitä valoa tähän ongelmaan tuovat noiden kahden suuri ikäero ja yhteiskunnallisen aseman ero?)
- Mitä #metoo-liike tästä tapauksesta sanoisi? (Voidaanko mielestänne Daavidin käytöstä kutsua jopa raiskaukseksi?)
- Mitä luulette: lukiko Daavid tuona iltana tavanomaisen iltarukouksensa? Perustelkaa vastauksenne.

Jae 5. Huomatkaa, että Mooseksen laki langetti aviorikoksesta kuolemantuomion sekä miehelle että naiselle.

- Mikä riski viestien lähettämiseen sisältyi?
- Miten luulette nuoren Batseban käyttäytyneen raskautensa alkuvaiheessa sukulaistensa silmien edessä?
- Mitä vaihtoehtoja Daavid ehkä harkitsi kuullessaan Batseban olevan raskaana? (Miksi hän ei vain yksinkertaisesti jättänyt Batsebaa oman onnensa nojaan? Olisiko Daavid voinut ehkä itsekkin joutua kivitettäväksi?)

Jakeet 6–13. Matka Rabbasta Jerusalemiin oli 70 km. Batseba ja Daavid olivat ne kaksi ihmistä, joita Uria varmaan rakasti ja kunnioitti eniten maailmassa. Hän oli taistellut Daavidin joukoissa sissiajoista lähtien.

- Miten Joab ehkä selitti Urialle Jerusalemin matkan synn?
- Mikä Daavidin käytöksessä oli erityisen kiero ja tuomittavaa?
- Miten todennäköistä mielestänne on, että Uria kuoli Jerusalemissa juoruja kuninkaasta ja vaimostaan?
- Mitä ajattelette niistä syistä, joilla Uria selitti linnan pihalla yöpymistään? Olivatko ne todellisia syitä?
- Mitä olisi tapahtunut, jos Uria olisi mennyt kotiinsa juoruja kuultuaan?
- Miten se vaikuttaa ihmiseen, jos hän tajuaa tullessaan rakkaimpansa pettämäksi?
- Millä mielellä raskaana oleva Batseba ehkä odotti miehensä vierailua, jota sitten ei koskaan tapahtunutkaan?

Jakeet 14–17

- Mitä nämä jakeet kertovat meille Daavidin, uskovan miehen, omastatunnosta?
- Jos Uria tiesi, että hänet on petetty, mitä hän ajatteli ratsastaessaan 70 kilometrin matkaa takaisin Rabbaan?
- Katsokaa tarkkaan jakeista 15–17, miten Uria kuoli?
- Mitä mieltä olette, tajusiko Uria, että hänet jätettiin yksin vaaralliseen paikkaan kuolemaan? Jos hän tajusi, niin mitä hän siitä ajatteli?
- Urian nimi merkitsee: Jahve on valoni. Mitä ajattelette tämän miehen kohtalosta?

Jakeet 18–25

- Millaisen Daavidin nämä jakeet meille paljastavat?
- Voidaanko Daavidia mielestänne pitää uskovaisena ihmisenä tässä elämänsä vaiheessa? Perustelkaa kantanne.
- Muinaisten kuninkaiden elämänerroissa ei yleensä kerrottu tällaisia tarinoita. Miksi Daavidin synty on kirjoitettu näin seikkaperäisesti Raamattuun?
- Mitä meidän pitäisi oppia tästä luvusta omaa elämäämme varten?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Raamatusta ja koko maailmasta löytyy loppujen lopuksi vain yksi todellinen sankari: Jeesus Kristus.

39. DAAVIDIN KATUMUS (2. Samuel 11:26–12:1–13 ja Psalmi 51)

Taustaa: Daavid oli vietellyt rintamalla taistelevan upseerinsa vaimon Batseban, joka oli tullut raskaaksi. Sen jälkeen Daavid oli käsenyt sotapäällikkönsä Joabin järjestää asiat niin, että aviomies kaatuisi sodassa. Skandaali oli tihkunut koko kansan tietoon niiltä palvelijoilta, jotka olivat kulkeneet viestinviejinä Daavidin linnan ja Batseban kodin välillä.

Alustava kysymys: Daavid kuvaa Psalmissa 32:3–4 tunnelmiaan siltä ajalta, kun hän ei vielä myöntänyt tehneensä mitään syntiä: *”Niin kauan kuin minä vaikenin synnistäni, ruumiini riutui ja kuihtui. Päivät päästään minä huusin tuskassani. Öin ja päivin kätesi painoi minua raskaana. Minun elämänvoimani haihtui niin kuin kosteus kesän helteessä.”*

- Miten on mahdollista, että Daavidin ruumis ja psyyke reagoivat näin voimakkaasti, vaikkei tämä edes myöntänyt tehneensä mitään pahaa?

Jakeet 11:26–27. Suruaika miehen kuoleman johdosta kesti noin kuukauden päivät.

- Miten Batseban elämä muuttui, kun hän joutui elämään haaremissa toistakymmenen naisen kanssa, joista jotkut olivat hänen äitinsä ikäisiä (eikä siihen ole laskettu sivuvaimoja)?
- Tiesikö Batseba, että Daavid oli murhantunut hänen edellisen miehensä? Jos tiesi, niin mitä se vaikutti hänen uuteen avioliittoonsa?
- Voiko nainen rakastaa murhamiestä? Perustelkaa kantanne.
- Luuletteko, että Daavid ja Batseba keskustelivat koskaan tuon kohtalokkaan yön tapahtumista? Mitä asiasta keskusteleminen tai siitä vaikeneminen vaikutti heidän väleihinsä?

Jakeet 12:1–6. Edellisestä on kulunut vähintään yhdeksän kuukautta, koska Batseban lapsi on jo ehtinyt syntyä. Aikaisemmin Natan oli ennustanut Daavidille tämän iankaikkisesta valtaistuimesta. Nyt sama profeetta raportoi kuninkaalle – joka oli myös maan ylin tuomari – muka tuntemastaan miehestä, joka oli tehnyt naapurilleen suuren vääryyden.

- Miksi Natan ei tullut nuhtelemaan Daavidia heti kuullessaan ensimmäiset juorut tämän aviorikoksesta?
- Mitä luulette, olisiko Daavid koskaan tunnustanut syntiään, jollei Natan olisi tullut hänen luokseen?
- Mitä olisi ehkä tapahtunut, jos Natan olisi sanoa paukauttanut Daavidille tämän synnin päin kasvoja?
- Miksi Natanin kertoma juttu oli niin tehokas?
- Mitä yhteistä oli vertauksen rikkaalla miehellä ja Daavidilla?
- Mitä yhteisiä piirteitä oli Natanin kertomuksen köyhällä miehellä ja Urialla?
- Mitä yhteistä oli kertomuksen lampaalla ja Batseballa?
- Mooseksen laki määräsi palauttamaan varastetun lampaan nelinkertaisesti takaisin. Mikä rikkaan miehen käytöksessä oli Daavidin mielestä niin kovasydämistä, että siitä voitiin langettaa kuolemantuomio?
- Miksi ihminen tuomitsee toisissa kaikkein ankarimmin ne synnit, joihin itse tuntee vetoa?
- Miksi oli tärkeää, että Daavid langetti itse itselleen kuolemantuomion?

Jakeet 12:7–9

- Jumala oli muinoin syyttänyt Saulia samasta synnistä kuin nyt Daavidia: *Sinä olet pitänyt halpana Herran sanan.* Minkä sanan?
- Kumpi on syy, kumpi seuraus: johtaako moraalinen lankeemus Jumalan sanan halveksimiseen vai Raamatun halveksiminen lankeemukseen? Perustelkaa kantanne.

Jakeet 10–12

- Millä tavalla Daavidin synnin seuraukset muistuttavat hänen syntejään?
- Miksi Jumala ei poista synnin seurauksia samalla, kun antaa synnin anteeksi? (Mitä olisi tapahtunut, jollei Herra olisi osoittanut koko kansan edessä tuomitsevansa kuninkaan synnit?)
- Miksi synnin seurauksista puhutaan niin vähän meidän aikamme, myös kirkoissa?

Jae 12:13. Suoraan suomennettuna Natan sanoo, että Herra on ”siirtänyt pois” Daavidin synnit.

- Millä eri tavoilla Daavid olisi voinut reagoida kuultuaan äskeiset Natanin sanat?
- Daavidin synnit olivat jo tuhonneet kahden ihmisen elämän. Missä mielessä ne olivat olleet ennen kaikkea syntejä Herraa vastaan?
- Millä perusteella Herra voi antaa noin hirveät synnit Daavidille anteeksi ja peruuttaa lain määräämän kuolemantuomion? (Mihin Herra siis siirsi Daavidin synnit?)

Psalmi 51:1–8

- Mikä tässä synnintunnustuksessa on erityisen riipaisevaa?
- Millä eri tavoilla Daavid pyytää syntejään anteeksi?
- Mitä uutta Daavid on oppinut itsestään?

Psalmi 51:9–16. Iisoppi on tupsupäinen ruoko, jonka avulla papit vihmoivat uhriverta alttarille.

- Mitä kaikkea Daavid pyytää Herralta näissä jakeissa?
- Tähän asti Daavidin psalmien ongelma oli ollut vihollisten vaino. Minkä uuden aiheen hän on saanut nyt lauluihinsa? Katsokaa jaetta 15.
- Mitä nämä jakeet kertovat meille syntisen ihmisen ilosta ja riemusta?

Lopuksi: *”Herra siirtää nyt pois sinun syntisi, eikä sinun tarvitse kuolla”*, lupasi Natan Daavidille. Daavidin ei tarvinnut kuolla, koska Jumalan Karitsa kuoli hänen puolestaan. Herra oli siirtänyt hänen syntinsä – ja niin hän siirtää sinunkin syntisi – ristinpuulla riippuvan Jeesuksen päälle.

40. VÄENLASKU JA SEN SEURAUKSET (2. Samuel 24)

Taustaa: Tämä luku on sijoitettu Aikakirjoissa heti Rabban valloituksen jälkeen. Todennäköisesti väenlasku aloitettiin juuri sinä aikana, kun Daavid vielä eli synty omallatunnonaan. Tuntuu oudolta, että kuningas halusi yhtäkkiä tietää Israelin sotakuntoisten ja työvelvollisten miesten lukumäärän. Väenlaskuja oli pidetty jo Mooseksen aikaan, mutta ne olivat olleet vaarallisia toimituksia. Silloin Herra oli sanonut: ”*Kun tarkastat israelilaiset ja lasket heidän soturiensa lukumäärän, heidän tulee samalla antaa Herralle maksu henkensä lunnaiksi, ettei mikään vitsaus kohtaisi heitä tarkastuksen vuoksi*” (2. Moos. 30:12).

Jakeet 1–3. Aikakirjoissa jae 1 kuuluu: *Saatana nousi Israelia vastaan ja viekoitteli Daavidin toimittamaan Israelissa väenlaskun* (1. Aik. 21:1).

- Mitä jae 1 tarkoittaa Samuelin kirjan version mukaan? Entä Aikakirjojen version mukaan?
- Miettikää, mistä motiiveista Daavid tässä tilanteessa toimi?
- Miksi Daavid ei kysynyt Herran mielipidettä väenlaskun aloittamisesta, vaikka hänellä oli arvontakivet käytettävissään?
- Miten on mahdollista, ettei lunastusmaksua peritty, vaikka Mooseksen kirjassa neuvotaan niin tekemään?
- Mitä jae 3 osoittaa kenraali Joabista, joka ei ollut kovin uskonnollinen mies?
- Mitä näiden jakeiden tulkintaan vaikuttaa se seikka, että tämä tapahtui luultavasti Daavidin eläessä aviorikos ja murha omallatunnonaan?

Jakeet 4–9. Näissä jakeissa luetellut paikkakunnat sijoittuvat Daavidin valtakunnan rajoille. Väenlaskijat aloittivat työnsä Kuolleen meren takaa, kulkivat siitä pohjoiseen ja Välimeren rantaan taas etelään. Matkan pituudeksi tuli noin 1000 km. Ilmeisesti Israelilla oli miehitysjoukkoja kaikissa tekstissämme mainituissa kaupungeissa.

- Verratkaa toisiinsa Juudan heimon ja yhdeksän Israelin heimon kokoa? Mitä johtopäätöksiä voitte tehdä näistä luvuista?
- Mitä vaikutuksia väenlaskun tuloksella saattoi olla heimojen yhtenäisyyteen?

Jakeet 10–14. Koska väenlaskuun meni 9 kk, ehti Batseban lapsi syntyä ja Daavid tehdä parannuksen Naatanin käytyä hänen luonaan. Näkijä Gad oli ollut Daavidin mukana jo hänen sissiaikoinaan parikymmentä vuotta aikaisemmin.

- Mitä ajattelette Daavidin katumuksesta tässä vaiheessa?
- Miksi tarkkaan ottaen väenlasku oli synty Herraa vastaan?
- Miksi Herra tahtoi asettaa Daavidin juuri tällaisen valinnan eteen?
- Punnitkaa noita kolmea vaihtoehtoa keskenään. Mikä vaihtoehto olisi tuhoisin kansalle, entä Daavidille itselleen? (Tiedämme, että rutto voi tappaa ihmisen päivässä.)
- Minkä vaihtoehdon Daavid valitsi vai valitsiko mitään?
- Mitä jakeen 14 sanat kertovat meille Daavidin jumala-suhteesta?

Jakeet 15–19. Ensimmäisenä päivänä ruttoon kuoli 70000 henkeä Jerusalemin ulkopuolella. Araunan puimatanner sijaitsi Daavidin kaupungin pohjoispuolella Jerusalemissa, Moria-vuoren tasaisella huipulla (2. Aik. 3:1). Puiminenhan tapahtui aina tuulisella ja tasaisella maalla. Arauna kuului jebusilaisiin, jotka olivat asuneet Jerusalemissa jo ennen israelilaisia.

- Mitä ajattelette siitä, että Daavidin synnillä oli näin tuhoisa vaikutus hänen kansansa kohtaloihin?
- Miksi kansan johtajien synnit vaikuttavat aina heidän alamaistensa kohtaloihin?
- Mikä jakeessa 16 on hämmästyttävää?
- Missä suhteessa jakeen 17 sanat sopivat myös Daavidin pojan Jeesuksen suuhun, ja missä suhteessa ne eivät sovi?
- Mistä huomaamme, että Herralla oli tässäkin tilanteessa valmis suunnitelma eikä hän toiminut sattumanvaraisesti?
- Miksi Herran viha voidaan sammuttaa vain uhrialttarilla?
- Miettikää, miksi alttari piti pystyttää juuri sille samaiselle Morian vuorelle, jonne Isakin uhrialttari oli muinoin pystytetty?

Jakeet 20–25. 50 sekeliä = 650 grammaa hopeaa. Aikakirjojen mukaan Daavid maksoi Araunalle melkein 8 kg kultaa (1. Aik. 21:25). Ehkä hän osti ensin vain alttarin paikan, mutta myöhemmin koko mäen.

- Arauna ei ollut israelilainen vaan kuului maan alkuperäiseen asujaimistoon. Mitä hänen käytöksensä Daavidia kohtaan hänestä todistaa?
- Miksi Daavid kieltäytyi ottamasta vastaan Araunan avokätistä tarjousta?
- Selittäkää omin sanoin, miten ruttovitsaus päättyi?
Aikakirjojen kirjoittaja kertoo siitä, mitä tällä paikalla tapahtui neljännesvuosisata myöhemmin: ”*Salomo alkoi rakentaa Herran temppelinä Jerusalemiin isänsä Daavidin määräämälle paikalle, jebusilaisen Araunan puimatantereele Morian vuorelle, missä Herra oli ilmestynyt Daavidille.*” (2. Aik. 3:1).
- Miksi temppeli piti rakentaa juuri tälle paikalle?
- Mitä tämän tekstin tulkintaan vaikuttaa se, että myös Golgata oli osa temppelivuorta?
- Katsokaa vielä jaetta 1. Miten väenlasku voidaan selittää sekä Jumalan että Saatanan työksi?

Jae 25. Samuelin kirjat (jotka olivat aluksi yksi ainoa teos) päättyvät tähän jakeeseen.

- Miksi Samuelin kirjojen kirjoittaja halusi päättää historiateoksensa nimenomaan temppelin tontin löytymiseen?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Jeesuskin syntyi väenlaskun aikana. Hänetkin tuotiin ”Araunan puimatantereele” eli Jerusalemiin 40 päivän ikäisenä. Siellä hän kävi pääsiäisjuhilla joka vuosi 12-vuotiaasta lähtien. Siellä hän myös huusi: ”Se on täytetty!” – samat sanat jotka Jumala sanoi tekstimme jakeessa 16: ”Jo riittää!”

41. SAMMUA KUOLEE JA SALOMO SYNTYY (2. Samuel 12:14–31)

Taustaa: Profeetta Natan oli juuri saanut Daavidin näkemään suuret syntinsä ja tunnustamaan ne Jumalalle. Natan oli myös julistanut kuninkaalle synninpäästön Herran nimessä, mutta syntien seurauksia synninpäästö ei poistanut. Natan ennusti, että lasten ongelmat alkaisivat Sammua-vauvan kuolemasta. (Nimi esiintyy jakeessa 5:14.)

Jae 14. Lukekaa jae molemmista käänöksistä.

- Millä tavalla Daavid oli saattanut Herran viholliset pilkkaamaan häntä?
- Mistä se on osoitusta, ettei Jumala lähettänyt tämän jälkeen Natania nuhtelemaan Batsëbaa?

Jakeet 15–18

- Millainen oli näistä jakeista päätellen Daavidin suhde Batsëban synnyttämään vauvaan?
- Miksi lapsen sairaus näyttää tulleen Daavidille yllätyksenä, vaikka Natan oli sen hänelle ennustanut?
- Mitä Batsëba ehkä koki pidellessään kuolemansairasta lasta sylissään kokonaisen viikon ajan? (Miten vauvan sairastaminen eroaa isomman lapsen sairastamisesta?)
- Lukekaa jae 16 molemmista käänöksistä. Miksi Daavid ei istunut vaimonsa vieressä tuon kauhean viikon aikaa? Miksi hän makasi paljaalla lattialla syömättä ja juomatta?
- Mitä ajattelette palvelijoiden huolenaiheesta jakeessa 18? (Miten he voivat epäillä, että hurskas kuningas suunnitteli itsemurhaa?)
- Oliko pikku Sammuan elämällä mielestänne jokin tarkoitus ja jos oli, niin mikä se oli?

Jakeet 19–23

- Mitä Daavidin käytös vauvan kuoltua kertoo hänen Jumala-suhteestaan? (Mitä se Daavidista osoittaa, että hän halusi mennä ensimmäiseksi Herran huoneeseen lapsen kuoltua?)
- Mitä Daavidin alamaiset ajattelivat kuninkaansa lankeemuksesta kuultuaan hänen käyttäytymisestään Sammuan sairauden aikana ja kuoleman jälkeen?
- Lapsen piti kuolla, koska hänen isänsä oli saattanut Herran viholliset pilkkaamaan Herran nimeä. Millä tavalla Sammuan kuolema tukki pilkkaajien suut?
- Koska Daavid oli saanut syntinsä anteeksi, ei tässä voinut olla kysymys synnin rangaistuksesta, vaan vain Taivaallisen Isän kurituksesta. Miten nämä kaksi kärsimystä eroavat toisistaan?
- Mitkä seikat tekivät Batsëban tilanteen äärimmäisen sääliittäväksi?

Jakeet 24–25. Daavidille ilmoitettiin unessa Salomon nimi (1. Aik. 22:9). Salomo tarkoittaa ”rauhan miestä” ja Jedidja ”Herran rakastamaa”. Batsëba synnytti yhteensä neljä poikaa, joista yhdestä tehtiin Natanin kaima. Muistamme, että muut Daavidin vaimot synnyttivät vain yhden pojan kukin.

- Mitä Herra tahtoi ilmaista Daavidille ja hänen kansalleen antamalla tuollaisesta suhteesta syntyneelle lapselle tuollaiset nimet?
- Miten läheisen arvelisitte Daavidin ja Batsëban suhteen olleen tässä vaiheessa?
- Katsokaa jaetta 25 vanhan käänöksen mukaan. Mitä Natanin panos ehkä merkitsi pikku Salomon kasvatuksessa?
- Batsëba esiintyy Natanin rinnalla vielä Daavidin kuolinvuoteellakin, 20 vuoden kuluttua. Miettikää, mitä tämä ystävyys merkitsi Batsëballe ja hänen uskonelämälleen?
- Miksi Jumala valitsi Poikansa esi-isäksi kaikista Daavidin jälkeläisistä nimenomaan Batsëban pojan?
- Jeesuksen sukuluettelossa sanotaan: ”Daavidille syntyi Salomo, jonka äiti oli Urian vaimo” (Matt. 1:6). Miksi Matteus ei mainitse Batsëbaa nimeltä, vaan nimittää häntä Urian vaimoksi?

Jakeet 26–31. Muistamme, että Joab oli lähtenyt piirittämään ammonilaisten pääkaupunkia Rabbaa, kun kotiin jäänyt Daavid lankesi huoruuden syntiin. Uria oli tapettu juuri tämän kaupungin edustalla.

- Miksi Joab tahtonut valloittaa Rabbaa ilman että kuningas oli paikalla?
- Talenti = 35 kg. Huomatkaa, että kulta on erittäin painavaa metallia. Miltä tuo painava kruunu ehkä näytti, ja miten sitä kannettiin päässä?
- Tämä sota oli alkanut Daavidin lähettiläiden häpäisystä ja päätynyt Ammonin kannalta katastrofaalisesti. Mitä luulette, veisikö kukaan hallitsija kansaansa sotaan, jos näkisi edeltäpäin kaikki sen seuraukset? Perustelkaa kantanne.
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Batsëba siis pääsi Jeesuksen sukuluetteloon. Jo tuosta sukupuusta näkyy, että Jeesus tuli tänne maailmaan syntisiä pelastamaan. Myös hurskas Uria sai Herralta korvauksen kärsimästään vääryydestä saadessaan nimensä Jumalan Pojan sukutauluun.

42. SAULIN JÄLKELEISTEN SURMA – DAAVIDIN SANKAREITA (2. Samuel 21:1–17 ja 23:8–17)

Taustaa: Joosua oli vannonut Herran nimeen, että gibeonilaiset saisivat jäädä asumaan Israelin kansan keskuuteen (Joos. 9). Saul oli kuitenkin anastanut heidän kaupunkinsa ja surmannut heitä, mistä oli syntynyt kansallinen verivelka. Mooseksen lain mukaan viaton veri vaikuttaa ilmastoon, jollei sitä makseta samassa valuutassa takaisin (4. Moos. 35:33). Nälänhätää, joka johtui ilmeisesti sateiden puutteesta, oli kestänyt jo kolme vuotta. Nyt gibeonilaiset piti saada peruuttamaan kirouksensa ja siunaamaan Israelia.

Jakeet 21:1–2

- Mitä väestölle tapahtuu maassa, missä nälänhätä on jatkunut jo kolme vuotta?
- Mitä ajattelette siitä, että Herran nimeen tehdyn lupauksen rikkominen voi aiheuttaa tällaisen katastrofin?
- Voiko mielestänne vaikkapa avioliittolupausten rikkomisella tai abortilla olla vaikutusta maamme ilmastoon? Miksi voi, miksi ei voi?

Jakeet 21:2–6. Jae 6 luetaan molemmista käännöksistä.

- Mikä näissä jakeissa hätkähdyttää teitä eniten ja miksi?
- Katsokaa jae 5. Mitä ajattelette Saulin synnin suuruudesta verrattuna gibeonilaisten vaatimaan rangaistukseen?
- Toimiko Daavid mielestänne oikein, jos toisena vaihtoehtona oli nälänhädän jatkuminen? Perustelkaa vastauksenne.

Jakeet 21:7–10. Mahdollisesti gibeonilaiset aikoivat jättää uhrit paaluihin hautaamatta heitä. Ohranleikkuun ensimmäiset päivät osuivat huhtikuuhun ja syyssateet tulivat normaalisti lokakuussa. Rispa, Saulin sivuvaimo, oleskeli siis vuorella puoli vuotta. Merab oli Saulin vanhempi tytär.

- Mikä oli kauheinta surmattavien poikien äideille tässä tilanteessa?
- Miettikää, miksi Rispa vartioi ruumiita kuukaudesta toiseen? Mikä oli vaikeinta ruumiiden vartioinnissa?
- Emme tiedä, olivatko kuolleet miehet olleet Jumalaa uskovaisia. Jos olivat, niin mitä merkitystä sillä oli jälkeen jääneille?

Jakeet 21:11–14. Saulin ja Jonatanin päättömät ruumiit oli haudattu noin 20 vuotta aikaisemmin Jordanin taakse Gileadin Jabeisiin. Seitsemän miehen kuolema tapahtui vuorella Saulin hallituskaupungin Gibeon lähellä (6). Paikkakuntien väliä on linnuntietä lähes 80 km.

- Mikä Rispan käytöksessä teki Daavidiin vaikutuksen?
- Minkä viestin kuninkaan toimeenpanemat hautajaiset välittivät Saulin jäljellä oleville sukulaisille?
- Varmasti israelilaiset olivat rukoilleet hartaasti sadetta kolmen katovuoden aikana. Mitä tämä kertomus opettaa meille rukouksen kuulemisesta?
- Mikä tämän tapauksen sanoma on aikamme ihmiselle?
- Millä tavalla kertomus seitsemän miehen lävistämisestä on myös ennustusta Jeesuksesta?

Jakeet 21:15–17. Tämän luvun episodeja ei kerrota meille aikajärjestyksessä. Kyseisen taistelun tapahtuessa Daavid oli ehkä noin viisikymppinen. Rafan jälkeläiset olivat jättiläisiä, joita asui vielä filistealaisten keskuudessa. Jisbi-Benobin peitsi painoi 300 sekeliä eli vajaat 5 kg.

- Miettikää, mitkä kaikki seikat vaikuttivat siihen, että Daavid väsähti kesken taistelua?
- Mitä ajattelette sotilaiden pyynnöstä?
- Miten sotimisen loppuminen muutti Daavidin elämää?
- Mitä luulette – pystyikö Daavid ottamaan tämänkin asian Jumalan kädestä?

Jakeet 23:8–12. Seuraava Daavidin soturien luettelo on peräisin hänen sissivuosiltaan.

- Miksi Daavidin sankarien luettelo on kirjoitettu Raamattuun?
- Miettikää, miksi juuri nämä kolme oli nimetty Daavidin suurimmiksi sankareiksi.

Jakeet 23:13–17. Katsokaa tilannetta kartalta ja lukekaa jae 16 molemmista käännöksistä. Ilmeisesti tässä puhutaan kolmesta äskeisestä sankarista. Adullamin ja Beethovenin väliä on viitisentoista kilometriä.

- Kuvitelkaa, millaisia manöövereitä siihen tarvittiin, että Daavidin kolme soturia onnistuivat hakemaan vettä filistealaisten rintaman takaa.
- Miksi Daavid ei suostunut juomaan janoonsa miestensä suurella vaivalla noutamaa vettä?
- Miten tämä teko vaikutti Daavidin ja hänen miestensä väleihin?
- Missä näissä luvuissa on Jeesus?

Lopuksi: Taivaallinen Isä joutui kärsimään samat tuskat kuin Rispa: hänenkin Poikansa ”lävistettiin paaluihin”. Syy oli se, että koko maailman verivelka piti saada maksetuksi Myös Daavidin velka ja meidän velkamme.

43. TUSKA LAPSISTA ALKAA (2. Samuel 13)

Taustaa: Daavid oli siis jo yli 50-vuotias. Hänen vanhinta poikaansa Amnonia pidettiin yleisesti kruununperijänä. Amnon oli syntynyt Hebronissa ja oli nyt parikymppinen nuorukainen. Hänen velipuolensa Absalom oli häntä muutaman vuoden nuorempi ja Tamar vielä teini-ikäinen tyttönen. Huomatkaa, että sisarusavioliitot oli kielletty Mooseksen laissa, mutta poikkeuksia löytyy ajalta, jolloin lakia ei vielä ollut annettu: esim. Abraham ja Saara. Huom. Tämä raamattupiiri ei onnistu, jolleivät osanottajat osaa erottaa toisistaan Amnonin ja Absalomin nimeä.

Jakeet 1–7. Daavidin sukulaiset pyörivät koko ajan hovissa. Jonadab, Daavidin veljenpoika, oli siis Amnonin, Absalomin ja Tamarin serkku.

- Mitä vaihtoehtoja on ihmisellä, joka on joutunut suunnattoman mutta kielletyn intohimon valtaan?
- Mitä Amnonista osoittaa, että hän hulluuntui tällä tavalla puolisisarensa?
- Mitä Jonadabista osoittaa, että hän antoi serkulleen tuollaisen neuvon? (Mitä Jonadabin olisi pitänyt serkulleen sanoa? Mitä hän luuli tästä neuvosta hyötyvänsä?)
- Mitä luulette, tähtäisikö tämä nuorten miesten suunnitelma pelkkään raiskaukseen vai myös avioliittoon? Perustelkaa kantanne.

Jakeet 8–14. Huomatkaa, että morsiamen neitsyys oli Raamatun maailmassa naimisiin pääsemisen ehto (jollei ollut kysymys leskestä).

- Mitä Jonadab ja Amnon ehkä ajattelivat Tamarin tulevaisuudesta punoessaan juoniaan?
- Mitä mieltä olette: oliko tyttö valmis menemään velipuolensa kanssa naimisiin vai sanoiko hän ehdotuksensa vain voittoaikaa? Perustelkaa kantanne.
- Mikä tässä tilanteessa oli kaikkein kauheinta Tamarin kannalta?
- Miten Amnon aikoi selvittää tekonsa seurauksista isänsä ja Tamarin veljen Absalomin edessä?
- Mitä yhteistä Amnonin synnillä oli hänen isänsä Daavidin synnin kanssa?
- Mikä on se mekanismi, joka saa lapset toistamaan vanhempiensa syntejä?

Jakeet 15–17

- Mitä nyt ajattelette Amnonin ”rakkaudesta” Tamaria kohtaan? (Miksi Raamattu nimittää tuollaista tunnetta rakkaudeksi?)
- Minkä psykologisen lainalaisuuden perusteella Amnonin vastenmielisyys Tamaria kohtaan on selitettävissä?

Jakeet 18–22. Raiskauksesta Mooseksen laki säättää, että miehen on joko maksettava tytön isälle morsiamen hinta tai mentävä tämän kanssa naimisiin (5. Moos. 22:28–29).

- Miksi Tamar teki raiskauksesta julkisen?
- Miten Daavidin olisi mielestänne pitänyt toimia kuultuaan tyttärensä raiskauksesta? (Mitä jae 21 Daavidista osoittaa – lukekaa se molemmista käänöksistä?)
- Miten Absalom siis reagoi sisarensa raiskaukseen, katsokaa jakeita 20 ja 22.
- Mitä Absalomiin ehkä vaikutti se, että hänen isänsä painoi käytännössä koko tapauksen villaisella?
- Mitä Absalomiin vaikutti se, että hän joutui jatkuvasti katselemaan sisarensa surullisia kasvoja?

Jakeet 23–27. Absalomin ja Tamarin äiti oli Gesur-nimisen pienen kuningaskunnan pakanaprinsessa.

- Mitä Absalomiin oli ehkä vaikuttanut se, että hän oli uskovaisen isän ja pakanaäidin poika?
- Miksi Absalom ei kostonnut heti, vaan odotti kaksi vuotta?
- Etsikää kartalta Baal Hasor. Miten kaukana se on Jerusalemissa?
- Miten on mahdollista, etteivät Daavid sen enempää kuin Amnonkaan haistaneet palaneen käryä saadessaan Absalomin kutsun?

Jakeet 28–29. Keritsijäiset tehtiin talkootyönä ja niiden jälkeen pidettiin aina iloinen juhla.

- Mitä Absalomin olisi pitänyt tehdä sen sijaan, että hän otti koston omiin käsiinsä?
- Mikä Amnonin kuolemassa on mielestänne traagisinta?
- Miksi kaikki kuninkaan pojat lähtivät pakoon?

Jakeet 30–36. Muistamme, että profeetta Natan oli ennustanut miekasta, joka ei koskaan väistyisi Daavidin suvun päältä. Vrt. 2. Sam. 12:10.

- Daavidilta oli kuollut jo yksi poika, pikku Sammu. Nyt hän luuli menettäneensä kaikki loputkin. Kuvitelkaa isän tunnelmia hänen maatessaan maassa vaatteet repäistyinä?
- Mitä Daavid nyt ajatteli aviorikoksestaan ja Urian murhasta?
- Mitä se todistaa, että Jonadab tiesi edeltä käsin, kuka oli kuollut ja kuka elossa?

Jakeet 37–39. Absalom pakeni mummolaansa Gesuriin, Galilean järven itäpuolelle. Huomatkaa, että hän oli nyt vanhin Daavidin elossa olevista pojista.

- Miettikää, miten Absalomia kohdeltiin mummolassaan Gesurin hovissa?
- Mitä luulette, vaivasiko huono omatunto ajoittain Absalomia? Perustelkaa vastauksenne.
- Millaisia nämä vuodet olivat ehkä Daavidille?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Emme voi tietää, mitä Amnonin sydämessä oli näiden kahden vuoden aikana tapahtunut. Voimme vain toivoa, että hän olisi katunut syntejään ennen osallistumistaan noihin kohtalokkaisiin keritsijäisiin. Daavid oli lyöty mies, mutta hänellä oli surunsa keskellä rinnallaan Herra, jolle hän voi aina purkaa tuskaansa. Vaikkapa näin: ”*Minun sydämeni pakahtuu tuskasta; päästä minut ahdistuksistani. Katso minun kurjuuttani ja vaivaani, anna kaikki minun syntini anteeksi*” (Ps. 25:17–18).

44. DAAVIDIN JA ABSALOMIN SOVINTO (2. Samuel 14)

Taustaa: Daavidin poika Absalom oli tappanut veljensä Amnonin, joka oli raiskannut hänen sisarensa. Sitten hän oli paennut ulkomaille. Daavid oli Israelin ylin tuomari ja tiesi varsin hyvin, että Mooseksen lain mukaan verivelkaa ei voitu sovittaa millään muulla kuin murhaajan verellä (2. Moos. 22:12,14). Daavidilla oli yhteensä 17 poikaa, joista tässä vaiheessa oli kolme jo kuollut. Vaimoja hänellä oli toistakymmentä ja sivuvaimot päälle. Daavid tiesi, että Herra oli määrännyt Salomon kruununperijäksi, mutta muut eivät ehkä sitä tienneet.

Alustavat kysymykset

- Miettikää Daavidin perhe-elämää. Mitkä olivat lastenkasvatuksen erityishaasteet tuolloisessa perheessä?
- Miksi monogaaminen ja elinikäinen avioliitto miehen ja naisen välillä on paras kasvualusta lapsille?
- Mitä luulette uuden ”isä ja äiti” -nimityksiä koskevan lainsäädännön vaikuttavan perhesuhteisiin?

Jakeet 13:38–14:8. Joabhan oli Daavidin sotapäällikkö ja hänen siskonpoikansa.

- Mitä se osoittaa, että Daavid alkoi leppyä esikoisensa murhaajalle kolmessa vuodessa? (Mikä voisi sammuttaa isän sydäimestä kokonaan rakkauden omaa poikaa kohtaan?)
- Mitä jae 1 Joabista osoittaa?
- Miksi Joab ei puhunut Absalomista Daavidille suoraan, vaan järjesti tällaisen performanssin?
- Miten vakavana Joab näyttää pitäneen Absalomin rikosta?
- Mitä yhteistä oli tekoalaisen naisen kertomuksen äidin ja Daavidin tilanteella?

Jakeet 9–14

- Miksi tekoalainen nainen jatkoi kertomustaan senkin jälkeen, kun Daavid oli jo luvannut häntä auttaa, ja montako kertaa hän sen teki?
- Mitä tarkoittavat jakeet 13–14?
- Millainen asenne Jumalan lakia kohtaan löytyy tämän kertomuksen takaa?
- Jos Daavid oli taistellut sydämessään, pitäisikö hänen ehkä rangaista Absalomia Mooseksen lain mukaan, miten tämä kertomus häneen vaikutti?

Jakeet 15–20

- Mitä nainen tahtoi sanoa jakeilla 15–17? (Minkä hän asetti Mooseksen lain tilalle?)
- Mitä se osoittaa tekoalaista naisesta, että hänen kertomuksestaan puuttui kokonaan veriuhuri, syntien anteeksiantamuksen perusta?
- Mistä Daavid arvasi, kuka tarinan oli keksinyt?
- Mikä oli ehkä Joabin motiivi, kun hän puuhasi sopua Daavidin ja Absalomin välille?

Jakeet 21–24. Lukekaa jae 22 molemmista käännöksistä.

- Mitä ajattelette Joabin käytöksestä ja sanoista jakeessa 22?
- Miksi Daavid ei halunnut vielääkään tavata poikaansa?
- Mitä Daavidin sanat jakeessa 24 viestittivät Israelin kansalle? (Mikä oli Absalomin asema hovissa ja kruununperimyjärjestyksessä hänen palattuaan Jerusalemiin?)
- Myöhemmin käy ilmi, ettei Joabkaan halunnut olla Absalomin kanssa tekemisissä. Millaista elämää Absalomin siis eli nuo kaksi vuotta, kun hovin väki ja armeijan upseerit häntä välttelivät?

Jakeet 25–27 Koska yksi sekeli kuninkaan painoa vastaa 13 grammaa, niin 200 sekeliä = 2,6 kiloa. Tämä tarkoittanee, että hiukset oli käsitelty rasvalla ja niihin oli lisätty koristeita.

- Millä eri tavoilla silmiinpistävän komea ulkomuoto voi vaikuttaa miehen elämään?
- Johtaville piireille Absalom oli pelkkää ilmaa, mutta ketkä häntä ”ylistivät”?
-

Jakeessa 27 mainitaan Absalomin kolme poikaa ja tytär. Kuollessaan hänellä ei kuitenkaan ollut yhtään poikaa (18:18). Millä tavalla pienten poikien menetys oli ehkä vaikuttanut Absalomin elämään ja jumalasuhteeseen?

- Mistä se on osoitusta, että Absalom antoi tyttärelleen raiskatun sisarensa nimen?
- Tamar-sisko asui naimattomana Absalomin talossa (13:20). Mitä pieni veljentyttö ja kaima hänelle ehkä merkitsi?

Jakeet 28–32

- Millaiset olivat nuo kaksi vuotta Daavidin kannalta katsottuna?
- Mitä Absalomista osoittaa se tapa, jolla hän hankki itselleen pääsyn kuninkaan eteen?
- Minkä johtopäätöksen teette jakeesta 32: pitikö Absalom itseään syyllisenä rikokseen vai ei?

Jae 33. Daavid ja Absalom eivät olleet nähneet toisiaan viiteen vuoteen. (13:38 ja 14:28).

- Miten Daavidin vastaanotto erosi tuhlaajapojan isän järjestämästä vastaanotosta? (Vastaukset muistin varassa.)
- Mitä luulette kansan ajatelleen siitä, että Absalomin rikos jäi lopulta rankaisematta?
- Mitä se vaikutti Absalomiin itseensä, että hän pääsi veljesmurhasta kuin koira veräjämästä?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Tällaisesta suvusta syntyi siis maailman Vapahtaja. Jumala ei peruuttanut Daavidille antamaansa lupausta, vaikka näki isän heikkouden ja poikien jumalattomuuden. Sitä tarkoittaa hänen liittoukollisuutensa. Kuten Paavali sanoi: *Mutta vaikka jotkut ovatkin olleet epäuskoisia, ei kai heidän epäuskonsa tee Jumalan uskollisuutta tyhjäksi?* (Room. 3:3.)

45. ABSALOMIN KAPINA (2. Samuel 15)

Taustaa: Absalom oli surmannut veljensä, joka oli raiskannut hänen sisarensa. Sen jälkeen hän oli paennut pakanäitinsä kotiin Gesurin hoviin ja viipynyt siellä kolme vuotta. Lopulta saatiin aikaiseksi jonkinlainen sopu isän ja pojan välille. Absalom oli komea prinssi, iältään 30–40 vuoden väliltä. Hänen isänsä oli kuusikymppinen, vanheneva mies.

Jae 1. Hevoset olivat uusinta uutta Israelissa. Daavid ei hankkinut niitä koskaan, vaan tyytyi ratsastamaan muulilla.

- Mihin Absalom pyrki hankkiessaan itselleen hevosvaljakon ja noin suuren saattueen? (Millaisen imagon Absalom halusi itsestään luoda? Mihin hän tarvitsi 50 edellä juoksijaa?)
- Mitä kansa ajatteli nähdessään komean prinssin karauttavan hevosvaljakollaan pitkin Jerusalemin katuja?

Jakeet 2–6. Absalom oli nyt vanhin elossa oleva Daavidin poika. Pyrkinessään tuomariksi hän pyrki myös kuninkaaksi, sillä kuningas oli Israelin ylin tuomari.

- Minkä vaikutuksen Absalomin käytös teki tavikseen, joka oli menossa kuninkaan puheille, katsokaa jaetta 5?
- Miksi Absalom ei odottanut isänsä kuolemaa, vaan ryhtyi kapinahankkeisiin tämän eläessä?
- Mitä ihmisestä osoittaa se, että hän halveksii omaa isäänsä ja haluaa tuhota hänet? (Kuinka Absalom voi olla kunnioittamatta Daavidin kaltaista sankaria?)
- Miten on mahdollista, että Absalom kykeni varastamaan Israelin miesten sydämet Daavidilta, joka oli sentään ollut hyvä kuningas?
- Mitä nämä jakeet opettavat meille mustamaalauskampanjoista yleensä?
- Miten on mahdollista, ettei Daavid huomannut myyräntyötä, joka jatkui neljä vuotta hänen nenänsä alla?

Jakeet 7–12. Absalom oli palannut mummolastaan Gesurista kuusi vuotta aikaisemmin.

- Mistä Daavidin olisi pitänyt tajuta, että jotain hämäräperäistä on tekeillä?
- Mitä Absalomin kertomus jakeissa 7–8 ja uhri jakeessa 12 osoittavat hänestä ja hänen jumalasuhteestaan?
- Millä eri tavoilla Absalom sai väkeä mukaan salaliittoonsa?
- Miten Absalom voi uhrata teurasuhreja omissa kruunajaisissaan, vaikka se oli oikeasti pappien tehtävä?
- Ahitofel oli Daavidin ystävä, jota pidettiin maan viisaimpana miehenä (1. Aik. 27:33). Mitä se osoittaa kapinasta, että niin viisas mies kuin hän saattoi mennä Absalomin puolelle?

Jakeet 13–16. Pakoon lähtivät Daavidin mukana hänen kymmenkunta vaimoan ja suuri lapsilaumansa, mm. Batseba kolmen pienen poikansa kanssa.

- Miksi Daavid ei ryhtynyt taistelemaan poikaansa vastaan Jerusalemissa, vaan lähti tätä pakoon?
- Daavid oli paennut 10 vuotta Saulia. Mikä ero oli sen pakomatkan ja tämän pakomatkan välillä?
- Miten Daavid saattoi jättää turvattomat sivuvaimonsa pitämään huolta palatsistaan?

Jakeet 17–22. Kreetit ja pleetit olivat Daavidin ulkomaalaisia henkivartijoita. Ittai oli filistealainen, kotoisin Gatista. Hän oli joutunut hiljakkoin pakenemaan kotikaupungistaan perheensä ja 600 sotilaan kanssa.

- Mitä se osoittaa, että pakolaiset lähtivät matkaan jalkaisin, eivät aaseilla tai muuleilla?
- Miksi Daavid pysähtyi Jerusalemin viimeisen talon kohdalle ja antoi väen kulkea ohitse?
- Miten on mahdollista, että Daavidin mukaan lähti enimmäkseen vain ulkomaalaisia sotureita?
- Koettakaa miettiä, mikä oli saanut Ittain kiintymään noin syvästi viholliskansan kuninkaaseen? Mistä hänen uskollisuutensa Daavidia kohtaan versoi?
- Mikä Ittain sanat jakeessa 21 ovat osoitusta hänen uskostaan Israelin Jumalaan?
- Miksi Daavid suostui loppujen lopuksi ottamaan Ittain mukaansa?
- Mitä nämä jakeet puhuvat meille Jeesuksesta?

Jakeet 23–29. Herran arkku oli Israelin armonväline. Se oli ryöstetty kerran, kun Eelin pojat olivat vieneet sen sotatantoreelle (1. Sam. 4–6). Muistamme myös, miten suuren ilon vallassa Daavid oli tuonut arkun Jerusalemiin.

- Sanotaan, että ”koko maa” itki suureen ääneen Daavidin lähtiessä – keitä olivat nämä ihmiset, joiden sydäntä Absalom ei ollut saanut varastetuksi itselleen?
- Pakolaisjoukolla oli tulenpalava kiire. Mitä se osoittaa, että he kuitenkin pysähtyivät uhraamaan pakomatkinsa alussa?
- Selittäkää omin sanoin, miksi Daavid ei halunnut ottaa liiton arkkua mukaansa?
- Millaisesta uskosta ovat osoituksena Daavidin sanat jakeessa 26?
- Mikä esti Daavidia tulemasta katkeraksi Jumalalle tässäkin tilanteessa?
- Jeesuksen kulki viimeisenä iltanaan Kidronin kuivuneen puronuoman poikki. Mitä noissa Daavidin ja hänen Poikansa puronylitystilanteissa oli yhteistä?

Jakeet 30–37. Ahitofel oli siis Daavidin neuvonantaja ja maan viisain mies. Husai oli ollut hovissa virkanimityksellä ”kuninkaan ystävä” (1. Aik. 27:33).

- Mitä Daavid tahtoi viestittää sillä, että peitti päänsä ja kulki avojaloin ylös Öljymäen rinnettä?
- Miksi Ahitofelin siirtyminen Absalomin puolelle oli Daavidille erityisen kova isku?
- Selittäkää omin sanoin, miksi Daavid ei ottanut Husaita mukaan pakomatkalleen?
- Miten Daavid järjesti tiedonkulun itsensä ja Jerusalemiin jääneiden kannattajiensa välillä?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Tässäkin tilanteessa Daavid oli Jeesuksen ennakkokuva. Myös Jeesus kulki viimeisenä iltanaan Kidronin puron poikki ja ylös Öljymäen rinnettä mennessään rukoukseen Getsemanen puutarhaan, pidätyspaikkaansa. (Joh. 18:1–). Daavidin petti hänen rakas poikansa, Jeesuksen myi hänen rakas opetuslapsensa. Molempien elämässä tapahtui kuitenkin Jumalan hyvä suunnitelma – myös sen pahan kautta, mitä heille tapahtui. Tämän totuuden me saamme soveltaa myös omaan elämäämme.

46. DAAVID PAKOMATKALLA (2. Samuel 16 ja Psalmi 3)

Taustaa: Daavidin vanhin poika Absalom oli noussut kapinaan isäänsä vastaan ja huudattanut itsensä kuninkaaksi. Daavidin täytyi paeta kiireesti Jerusalemissa perheensä kanssa ilman aseja ja ajopelejä. Batsaban nuorimmat pojat olivat vielä pieniä. Matkaa Jerusalemissa Jordanille kertyy noin 35 km vuoristoista alamäkeä. Muistamme, että Mefiboset oli Jonatanin ontuva poika ja Siba hänen pehtorinsa, joka hoiti hänen maatilaansa. Toistakymmentä vuotta aikaisemmin Daavid oli kutsunut Mefibosetin hoviinsa asumaan ja palauttanut hänelle hänen isoisänsä Saulin omaisuuden

Jakeet 1–4

- Miten monella tavalla aasiparin saaminen helpotti Daavidin seurueen matkantekoa?
- Mitä olisi tapahtunut, jos pakolaiset ja heidän lapsensa olisivat kävelleet koko päivän ilman ruokaa ja juomaa?
- Miksi Siba tahtoi auttaa Daavidia, vaikka tämä oli ottanut häneltä Saulin omaisuuden ja antanut sen Mefibosetille?
- Katsokaa, mitä Siba sanoo Mefibosetista jakeessa 3 ja miettikää, puhuuko hän totta vai valhetta. (Miten todennäköistä mielestänne on, että Saulin rampa pojanpoika olisi luullut pääsevänsä tuossa tilanteessa valtaistuimelle?)

Jakeet 5–8 ja 13. Bahurim sijaitsi Öljymäen itärinteellä.

- Mitä Simein kivitys vaikutti ehkä Daavidin seurueen matkantekoon ja mielialaan?
- Miksi Simein pelännyt henkeään, vaikka kuningas kulki sotilaittensa ympäröimänä?
- Olivatko Simein syytökset mielestänne edes joltakin osin oikeutettuja? Miksi, miksi ei?
- Mikä noissa kirouksissa tuntui Daavidista ehkä pahimmalta?
- Katsokaa viimeistä lausetta jakeessa 8. Missä tilanteessa meidän ihmisten on helppo ajatella tuolla tavalla lähimmäisistämme?

Jakeet 9–12. Abisai oli Daavidin sisarenpoika ja armeijan komentaja Joabin veli.

- Jos joku on joskus haukkunut sinua päin naamaa kirosojen säestyksellä, niin tuliko mieleesi, että hän tekee sen Jumalan käskystä? Miksi tuli, miksi ei tullut?
- Mikä sai Daavidin vastaamaan Abisaille kuten hän vastasi jakeissa 10–12?
- Luuletteko, että Daavid olisi vastannut toisin, jollei Batsaban ja Urian juttua olisi tapahtunut? Perustelkaa vastauksenne.
- Mitä siitä olisi voinut seurata, jos Daavid olisi antanut Abisaille luvan katkaista Simeiltä kaulan?
- Onko mielestänne mahdollista, että Herra todellakin oli antanut Simeille tehtäväksi Daavidin kiroamisen? Perustelkaa vastauksenne.
- Jeesus käski meitä siunaamaan niitä, jotka meitä kiroavat (Luuk. 6:28). Mitä hyötyä siitä on meille itsellemme, jos noudattamme tätä käskyä?

Jakeet 14–19. Husai oli Daavidin ystävä. Hän olisi halunnut lähteä kuninkaan mukana pakoon, mutta tämä oli lähettänyt hänet linnaansa vakoilijaksi.

- Mitä jakeen 17 sanat paljastavat meille Absalomien omastatunnosta?
- Mikä sai Absalomien lopulta vakuuttumaan siitä, että Husai oli todellakin kääntänyt takkinsa?
- Mitä ajattelette Husain näyttelijänlahjoista?

Jakeet 20–23. Mooseksen laki sanoo: ”Kukaan ei saa ottaa vaimokseen äitipuoltaan eikä maata isänsä vaimon kanssa” (5. Moos. 22:30). Profeetta Natan oli ennustanut, että joku kuninkaan perheenjäsen tekisi saman synnin kuin Daavid, ja vielä kirkkaassa päivänvalossa (12:11–12).

- Mihin Ahitofel pyrki antaessaan Absalomille tällaisen neuvon? (Miksi Daavidin ja Absalomien julkinen välikko oli tärkeää vallankumouksen onnistumisen kannalta?)
- Mitä luulette kansan ajatelleen Absalomien performanssista kuninkaanlinnan katolla? (Kuinka moni tajusi, että skandaali oli seurausta Daavidin omasta synnistä?)
- Miksi Absalomien käytös häpäisi myös hänen isänsä?
- Miettikää tätä tapausta kymmenen sivuvaimon kannalta?
- Miten Ahitofel oli päässyt sellaiseen asemaan, jota jae 23 kuvaa, ja miten noin viisas mies voi haksahda noin pahasti?
- Psalmi 41:10 sanoo: ”Vieläpä ystäväni, johon luotin ja joka söi minun pöydässäni, kääntyy kopeasti minua vastaan.” Juuri näitä sanoja Jeesus sovelsi itseensä ja Juudakseen (Joh. 13:18). Mikä Juudakseen ja Ahitofelin käyttäytymisessä oli yhteistä?

Psalmi 3:1–4. Tämän psalmin Daavid sepitti paetessaan Absalomia, mahdollisesti juuri pakomatkinsa ensimmäisenä yönä.

- Millä tavalla Daavid oli Jeesuksen ennakkokuva näissä jakeissa?
- Mikä jakeessa 4 on hämmästyttävää?

Ps. 3:5–7. Daavid joutui yöpymään joukkoineen Jordanin rannalla paljaalla maalla.

- Miten on mahdollista, että Daavid pystyi nukkumaan yönsä rauhallisesti tuossa tilanteessa?

Ps. 3:8–9

- Millainen Daavidin pakomatka olisi ollut, jollei hän olisi osannut rukoilla tätä rukousta?
- Mikä jae tässä psalmissa lohduttaa sinua eniten nykyisessä elämäntilanteessasi?
- Missä näissä luvuissa (2. Sam. 16 ja Psalmi 3) on Jeesus?

Ilosanoma: Ristin juurella Jeesusta pilkattiin samalla tavalla kuin Daavidia hänen pakomatallaan. Molempien viholliset väittivät, että Jumalakin oli heidät hylännyt eikä enää auttaisi heitä. Daavidin kohdalla se pilkkaajat olivat väärässä, mutta Jeesuksen kohdalla oikeassa. Jumalan hylkäämäksi tuleminen oli se hinta, jonka Vapahtaja joutui maksamaan siitä, ettei sinua ja minua tarvitse hylätä kadotukseen syntiemme tähden.

47. ABSALOMIN NEUVONANTAJAT (2. Samuel 17 ja Psalmi 22:1–20)

Taustaa: Absalom oli noussut kapinaan isäänsä vastaan, ja tämän 12000 valiosoturia olivat menneet hänen puolelleen (1). Pakenevalla Daavidilla oli turvanaan vain henkivartiokaartinsa ja filistealaisen Ittain soturit, ehkä yhteensä tuhatkunta miestä. Absalom ei ollut mikään kokenut sotapäällikkö, ja siksi hän tarvitsi hyviä neuvoja. Ahitofel oli ollut Daavidin ystävä ja neuvonantaja, jota pidettiin maan viisaimpana miehenä. Kapinassa hän oli siirtynyt Absalomien puolelle.

Jakeet 1–3

- Arvioikaa Ahitofelin ehdotusta. Mitä hyviä puolia siihen sisältyi Absalomien kannalta katsottuna? (Miten voimasuhteet voisivat muuttua ajan kanssa?)
- Daavid nukkui perheineen rasittavan päivän jälkeen Jordanin rannalla. Mitä olisi voinut tapahtua, jos Absalom olisi seurannut Ahitofelin neuvoa?

Jakeet 4–10. Jae 8 luetaan molemmista käännöksistä. Husai oli Daavidin ystävä, jonka tämä oli lähettänyt vakoojaksi palatsiin.

- Mitä Absalomista osoitti se, ettei hän tyytynyt Ahitofelin neuvoon, vaan halusi kuulla toisenkin mielipiteen?
- Mitä kiero oli niissä vastaväitteissä, jotka Husai esitti Ahitofelin suunnitelmaa vastaan?
- Mikä Husain kuvauksessa Daavidin tilanteesta oli tosiasioiden vastaista?

Jakeet 11–14. Sanonta ”Danista Bersebaan” tarkoittaa Suomeen sovellettuna ”Utsjoelta Hankoon”.

- Millä eri tavoilla Husai osasi ruokkia Absalomien turhamaisuutta?
- Mitä utopistisia oletuksia sisältyy Husain sotasuunnitelmaan?
- Mikä – jos jätetään Herra pois laskuista – sai Absalomien ja kaikki Israelin miehet uskomaan että mokoma suunnitelma voisi toteutua?
- Mistä syystä vastaavia virhearvioita on tapahtunut ja tapahtuu myös meidän maamme ulko- ja sisäpolitiikassa?

Jakeet 15–20. Oli sen päivän ilta, kun Daavid oli paennut Jerusalemissa. Bahurim sijaitsi Öllymäen itärinteellä. Absalomien marssiessa Jerusalemiin ylipappien pojat olivat jättäytyneet muurien ulkopuolelle päästäkseen liikkumaan vapaammin. Rogelin lähde sijaitsi vain 300 m kaupunginportin eteläpuolella.

- Millainen viestiketju toimi kuninkaanlinnan ja Daavidin välillä?
- Miten joku pikkupoika saattoi haistaa palaneen käryä nähdessään palvelustyön puhuvan papinpojille Rogelin lähteellä?
- Mikä oli pojan motiivi hänen ilmoittaessaan asian Absalomille?
- Mikä oli bahurimilaisen talonemännän motiivi hänen riskeeratessaan henkensä ja perheensä hengen papinpoikien suojelemiseksi?
- Miksi Samuelin kirjojen kirjoittaja otti historiateokseensa mukaan tällaisenkin jutun?
- Mitä opimme siitä, miten Herra suojelee omiaan – meitäkin?

Jakeet 21–23

- Daavid kuuli nyt, että hänen ystävänsä Ahitofel oli neuvonut hänen poikaansa a) raiskaamaan hänen sivuvaimonsa koko kaupungin nähden ja b) lähtemään heti hänen peräänsä ja tappamaan hänet. Mitä nämä uutiset vaikuttivat ehkä kuninkaanseen?
- Mitä se vaikutti Daavidiin, että Natan oli ennustanut tämän tragedian edeltä käsin?
- Daavidin ja hänen seurueensa piti siis lähteä ylittämään Jordania keskellä yötä. Mikä teki tuosta operaatiosta hankalan ja jopa vaarallisen?
- Mikä oli perimmäinen syy Ahitofelin itsemurhaan? (Miksi Ahitofel piti sisällissodan voittamista mahdottomana? Mitä hän arveli itselleen tapahtuvan sodan jälkeen?)
- Millä tavalla Ahitofel oli Jeesuksen opetuslapsi Juudaksen ennakkokuva?

Jakeet 24–29. Katsokaa kartalta Mahanaim Jordanin itäpuolella. Jordanin kahlaamolta Mahanaimiin oli melkein 70 km matka.

- Sobi oli ammonilainen mies, viholliskansan jäsen. Makir taas oli elättänyt Jonatanin poikaa Mefibosetia vuosikaudet. Miettikää, mikä tekee ihmisistä tällaisia laupiaita samarialaisia.
- Missä mielessä kolmen hyvän tekijän toiminta oli vaarallista heille itselleen?
- Arvioikaa, paljonko tuhannen miehen muonittaminen jakeissa 28–29 mainituilla elintarvikkeilla tuli maksamaan viikossa kolmelle hyvän tekijälle?

Psalmi 22:1–9. Mahdollisesti Daavid on kirjoittanut nämä jakeet paetessaan poikaansa Absalomia. Milloin muulloin hänen vaatteitaan olisi jaettu kuin silloin, kun Absalomien sotilaat valtasivat hänen linnansa, ks. jae 19. Jeesuskin lainasi Psalmin 22 alkua ristillä riippuessaan.

- Mitkä seikat näissä jakeissa viittaavat siihen, että Daavid kirjoitti tämän psalmin paetessaan Absalomia?
- Mikä sai Daavidin pelkäämään tuossa tilanteessa, että Jumalakin oli hylännyt hänet?
- Mitä nämä jakeet kertovat ristillä riippuvasta Jeesuksesta?

Psalmi 22:10–20. Luetaan jae 17 myös Kansan Raamatusta.

- Miten nämä jakeet kuvaavat Jeesuksen kärsimystä ristillä?
- Mitä ajattelette siitä, että paetessaan syntiensä seurauksia Daavid sai sepittää sanat kärsivän Vapahtajan suuhun?

Lopuksi: Jollei Daavid olisi kokenut tätä tuskaa, ei hän olisi osannut kirjoittaa tätä psalmiakaan. Hänen suurin elämäntehtävänsä olikin ehkä se, että hän sai olla sepittämässä sanoja Poikansa suuhun – myös sitä tilannetta varten, kun tämä roikkui ristillä. Tästä tehtävästä Daavid ei kuitenkaan mitään tiennyt paetessaan tuska sydämessään rakasta poikaansa Absalomia.

48. ABSALOMIN TRAAGINEN LOPPU (2. Samuel 18)

Taustaa: Daavid oli paennut poikaansa Jordanin taakse Mahanaimiin. Syttyi sota, jonka molemmilla puolilla taistelivat Daavidin armeijan sotilaat. Kuninkaan luo oli tässä vaiheessa kerääntynyt 3000 miestä. (Tiedämme sen siitä, että hänellä oli vain kolme tuhannenpäämiestä johtamassa joukkojaan, ks. jae 2). Absalomien armeija oli moninkertainen siihen verrattuna (17:1). Daavid aavisti, että jos Absalom voitaisi, hän ja hänen muut poikansa menettäisivät henkensä.

Jakeet 1–5. Joab oli Daavidin sisarenpoika hänen armeijansa komentaja. Abisai oli Joabin veli. Ittai oli filistealainen soturi, joka oli siirtynyt 500 soturinsa kanssa Daavidin joukkoihin.

- Millaiseen tilanteeseen olisi jouduttu, jos Daavid olisi itsekin lähtenyt sotaan tuona päivänä? (Miten se olisi vaikuttanut Daavidin kykyyn johtaa sotajoukkoaan, jos hän olisi tiennyt poikansa taistelevan rintaman toisella puolella?)
- Millaista tulevaisuutta Daavid ehkä vielä toivoi Absalomille pyytäänsään sotapäälliköitään säästämään tämän hengen?

Jakeet 6–8. Sotatannerta sanotaan tekstissämme ”Efraimin metsäksi”. Efraimin heimon alue sijaitti kuitenkin Jordanin länsipuolella, ja tämä taistelu käytiin sen itäpuolella.

- Miten metsäisessä vuoristossa sotiminen eroaa avoimella kentällä sotimisesta?
- Mitä tarkoittaa sanonta: metsä nieli enemmän miehiä kuin miekka – mihin miehet kuolivat?
- Mitkä seikat vaikuttivat siihen, että Daavidin pienempi armeija pystyi voittamaan Absalomien suuremman armeijan?

Jakeet 9–16. Tiedämme, että Absalomilla oli harvinaisen paksu tukka, jonka hän leikkautti vain kerran vuodessa.

- Kuvitelkaa Absalomien tilannetta tammessa. Miksi hän ei saanut irrotetuksi itseään puusta?
- Miksi Herra ei antanut Absalomien kuolla kertauslaagilla vaikkapa niin, että joku olisi ampunut nuolen hänen selkäänsä?
- Millaiset ajatukset pyörivät ehkä Absalomien päässä sen (mahdollisen) puolituntisen aikana, kun hän tajusi tullessa nähdyksi puussa?
- Absalom oli saanut uskonnollisen kasvatuksen ja tunsikin varmasti isänsä psalmeja, ehkä myös katumuspsalmin ”*Jumala, ole minulle armollinen hyvyytesi tähden*” (51). Mitä kuolevalle pojalle ehkä merkitsi se, että hän tiesi isänsä uskoneen armoon omien lankeemustensa jälkeen?
- Kumpi on mielestänne lapsille tärkeämpää: se että heidän vanhempansa olivat esimerkkejä korkeasta moraalista vai se, että he olivat esimerkkejä armoon uskomisesta? Perustelkaa kantanne.

Jae 13 luetaan molemmista käännöksistä.

- Mitä osoittaa Joabista, että hän uskalsi uhmata Daavidin käskyä, vaikka muut sotilaat pitivät Absalomien vahingoittamista ”petoksena kuningasta kohtaan”?

Jakeet 17–18. Vain rosvot haudattiin Israelissa kuoppaan heittämällä. Absalomien muistomerkki seisoi Jerusalemin kupeessa vielä ajanlaskumme alussa, joten Jeesuskin varmasti näki sen. (Nykyinen Absalomien hauta Jerusalemissa ei ole aito.)

- Miksi Joab tahtoi haudata Absalomien metsään suuren kiviröykkiön alle, eikä jättänyt tätä isänsä haudattavaksi?
- Absalom oli kuollessaan enintään 40-vuotias. Hänellä oli aikaisemmin ollut kolme poikaa (14:27). Millaisia tunteita jae 18 teissä herättää?
- Mitä luulette Jeesuksen ajatelleen, kun hän kulki Absalomien muistomerkkin ohitse Jerusalemissa?

Jakeet 19–23. Ahimaas oli ylipappi Sadokin poika ja toinen niistä miehistä, jotka olivat piiloutuneet kaivon ja toimittaneet Daavidille viestin tämän ensimmäiseen yöpymispaikkaan.

- Miksi Joab tahtoi estää papinpoikaa viemästä sanomaa Daavidille? Miksi hän antoi tehtävän afrikkalaiselle orjalle?
- Miksi Ahimaas halusi ehdottomasti ilmoittaa itse Daavidille sodan lopputuloksen? Miksi hän ei jättänyt asiaa etiopialaisen tehtäväksi?
- Uuden käännöksen ”hyvä uutinen” viittaa ilosanomaan. Mitä kaikkea nämä jakeet puhuvat ”ilosanomasta”?

Jakeet 24–32

- Mistä se on osoitusta, että nämä tapahtumat on kirjoitettu näin yksityiskohtaisesti Samuelin kirjoihin?
- Pöytäselkää Daavidin kysymyksistä jakeissa 29 ja 32, miten hän oli viettänyt tuon pitkän päivän?
- Ahimaas oli tahtonut toimia viestinviejänä. Miksi hän ei sitten kertonut Daavidille totuutta?
- Missä suhteessa Daavid muistuttaa tuhlaajapojan isää Jeesuksen vertauksessa? (Mitä nämä jakeet opettavat meille Jumalan isänrakkaudesta syntistä ihmistä kohtaan?)
- Mitä yhteistä on Absalomien ja Jeesuksen vertauksen tuhlaajapojan välillä?
- Varmasti Daavid oli rukoillut hartaasti lastensa, myös Absalomien, puolesta. Miten Jumala oli vastannut hänen rukouksiinsa vai oliko vastannut mitenkään?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Sota voitettiin ja tuho vältettiin, mutta tämän ilosanoman hintana oli kuninkaan pojan kuolema. Luku 18 on Vanhan testamentin kaunein ja traagisin kuvaus isänrakkaudesta. Juuri näin Taivaallinen Isä rakastaa sinua ja myös sitä läheistä, jonka tähden sinä huolta kannat. Voit rukoilla, että rakkaasi saisi tilaisuuden parannuksen tekoon vaikka viimeisellä hetkellään, kuten Absalom sai.

49. DAAVID PALAA JERUSALEMIIN (2. Samuel 19)

Taustaa: Daavid on Mahanaimissa, Jordanin takana. Nyt hänen poikansa Absalom on kuollut taistelussa isäänsä vastaan. Jae 1 (vanhan käännöksen 18:33) kuvaa ehkä kauheinta hetkeä Daavidin elämässä.

Jakeet 1–5. Seuraamme tässä uuden käännöksen jaejakoa, joka on ilmoitettu suluissa vanhassa käännöksessä*.

- Mikä sai Daavidin huutamaan tuskaansa sillä tavalla kuin jae 1 (18:33*) sitä kuvaa? (Mitä Daavid ehkä ajatteli poikansa iankaikkisesta kohtalosta?)
- Daavid oli ottanut kaikki asiat Herran kädestä tähän asti. Näyttääkö mielestänne siltä, että hän otti myös poikansa kuoleman siitä kädestä? Perustelkaa vastauksenne.
- Mitä ajattelette ihmisestä ja vieläpä kuninkaasta, joka osoittaa tunteensa koko kansan nähden itkemällä ja huutamalla julkisesti?
- Miten Daavidin vaimot ja lapset, esimerkiksi Batseba ja pikku Salomo, perheenisän huudon ehkä kokivat? Entä sodasta palaavat sotilaat?

Jakeet 6–9. Daavid oli pyytänyt päälliköiltään, etteivät he tappaisi Absalomia. Joabkin oli kuullut sen pyynnön.

- Mitä Joabista osoittaa, että hän meni nuhtelemaan kuningasta tapettuaan tämän pojan?
- Oliko Joab mielestänne oikeassa siinä, mitä hän sanoi jakeissa 7–8? Miksi oli, miksi ei ollut?
- Miettikää, mikä sai Daavidin tottelemaan kiltisti Joabin käskyä?

Jakeet 9b–13. Tässä on kysymys niistä miehistä, jotka olivat asettuneet kapinassa Absalomin puolelle.

- Mikä oli Absalomin puolelle asettuneiden sotilaiden ongelma tässä tilanteessa?
- Miksi kansa tajusi vasta nyt Daavidin hyvät teot? Miksei se ollut huomannut niitä huutaessaan Absalomia kuninkaaksi?
- Miksi Daavid ei yksinkertaisesti marssinut suoraa päätä Jerusalemiin ja istuutunut valtaistuimelleen. Miksi piti lähettää ylipapeille tuollainen viesti?
- Miksi Daavid tahtoi juuri oman heimonsa miesten tulevan häntä vastaan Jordanille? Mikseivät pohjoisten heimojen miehet kelvanneet vastaanottokomiteaksi?

Jae 17:25 ja 19:14–16. Daavidilla oli toinenkin isosiskopuoli (sama äiti, eri isä), nimeltään Abigail, jonka poika tämä Amasa oli. Amasan nimeä ei esiinny Daavidin sankarien luetteloissa.

- Miettikää, miksi Amasa oli valinnut sodassa serkkunsa Absalomin puolen, ei enonsa ja kuninkaansa Daavidin puolta.
- Mitä Daavid halusi osoittaa sotajoukoilleen valitsemalla uudeksi kenraaliksi nimenomaan Amasan?
- Mitä ajattelette siitä, että Daavid päätti potkaista Joabin pois armeijan komentajan virasta puhumatta asiasta hänelle suoraan?
- Edellisen kerran kuningas oli perheineen kulkenut Jordanin yli keskellä yötä, kenenkään auttamatta. Miksi häntä piti nyt olla auttamassa toista tuhatta ihmistä?

Jakeet 17–21. Benjaminilainen Simei oli kironnut ja kivittänyt Daavidia, kun tämä oli paennut Jerusalemita.

- Oliko Simein katumus mielestänne aitoa? Perustelkaa vastauksenne.
- Millaisen ratkaisun paikalle Daavid nyt joutui?

Jakeet 22–24. Abisai oli Daavidin siskonpoika, pitkäaikainen upseeri ja Joabin veli. Hän oli ehdottanut Simein surmaamista jo menomatalla.

- Mitä arvellette, tunsiko Daavid hetken aikaa halua suostua Abisain ehdotukseen? Perustelkaa vastauksenne.
- Varmaan 99 sadasta tuon ajan kuninkaasta olisi toiminut Abisain ehdotuksen mukaan. Mikä esti Daavidia toimimaan sillä tavalla?
- Mitä siihen tarvittaisiin, että me voisimme antaa anteeksi niille, jotka inhoavat ja haukkuvat meitä ja toivottavat meille pahaa?

Jakeet 25–31. Siba oli Jonatanin pojan Mefibosetin palvelija, joka oli auttanut Daavidia pakomatkan alussa. Hän oli väittänyt, että Mefiboset jäi Jerusalemiin päästäkseen kuninkaaksi.

- Kumpi näistä kahdesta todennäköisesti valehteli: Siba vai Mefiboset? Perustelkaa kantanne. (Mitkä seikat näyttäisivät osoittavan Mefibosetin puhuvan totta? Jos Siba valehteli, miksi hän sen teki?)
- Mitä Daavidin ratkaisu osoittaa hänen ajattelleen tästä asiasta?

Jakeet 32–40

- Miksi tämä tapaus on otettu mukaan Daavidin historiaan?

Jakeet 41–44

- Mitä se Juudan ja Israelin miehistä osoittaa, että he kiistelivät kuin pikkulapset kuninkaan suosiosta, vaikka olivat juuri äsken nousseet kapinaan häntä vastaan?
- Verratkaa Daavidin elämää ennen ja jälkeen Absalomin kapinan. Mitkä asiat olivat muuttuneet lopullisesti?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Tuhat vuotta myöhemmin toivotettiin Daavidin Poika tervetulleeksi Jerusalemiin hoosianna-huutojen säestyksellä. Häneen suhtauduttiin kuten Daavidiin: ensin huudettiin hurraata, sitten huudettiin ristille. Molemmat antoivat takinkääntäjille heidän petollisuutensa anteeksi, Jeesus täydellisesti, Daavid, kuten tulemme näkemään, vajavaisesti.

50. VIIMEINEN TAISTELU JA VIIMEISET VUODET (2. Samuel 20 ja 1. Aik. 22:1–5)

Taustaa: Daavid oli palaamassa Jerusalemiin sen jälkeen, kun hänen poikansa oli koettanut syöstä hänet vallasta. Kerrataan lyhyesti jakeiden 19:41–44 sisältö. Nyt oli vaarana, että Daavidin valtakunta jakautuisi kahteen osaan: pohjoiseen Israeliin ja eteläiseen Juudaan.

Jakeet 1–3

- Mikä asia Seban huudossa oli Daavidin korvissa ehkä erityisen shokeeraava?
- Miten ihmeessä kymmenen heimon miehet saattoivat kääntyä vielä kerran vanhaa kuningastaan vastaan ja vieläpä tuollaisesta syystä?
- Mitä yhtymäkohtia löydätte Daavidin ja Jeesuksen väliltä tässä tilanteessa?
- Millaiset olivat ehkä Daavidin tunnelmat hänen palatessaan Jerusalemiin, josta hän oli lähtenyt itkien pakoon kuukautta, paria aikaisemmin?
- Mooseksen lain mukaan mies saa lähettää pois vaimon, jossa hän on havainnut jotain häpeällistä (5. Moos. 24:1). Voidaan-ko mielestänne tätä lakipykälää soveltaa Daavidin sivuvaimoihin? Miksi voidaan, miksi ei voida?
- Mitä muita vaihtoehtoja Daavidilla olisi ollut kuin eristää sivuvaimonsa muusta maailmasta koko heidän loppuiäkseen? (Mitä hyvää tässä oli naisten kannalta katsottuna, entä mitä huonoa?)

Jakeet 4–7. Daavid oli syrjäyttänyt sisarenpoikansa Joabin armeijan komentajan tehtävästä ja nimittänyt toisen siskonpoikansa Amasan siihen tehtävään. Miehet olivat serkuksia. Ongelma oli se, että Amasa oli taistellut äskeisessä sodassa Absalomin puolella.

- Miksi oli tärkeää, että Seban kapina kukistettaisiin nopeasti? (Missä mielessä Seba oli suurempi vaara Daavidin valtakunnalle kuin Absalom oli ollut?)
- Millaisen kuvan saatte Amasasta upseerina ja sotajoukkojen komentajana?
- Millaista johtajuutta osoittaa mielestänne se, että Daavid nimitti Joabin veljen Abisain johtamaan Seban kapinan kukistamisoperaatiota?
- Miksi Joabkin lähti mukaan tähän operaatioon, vaikka oli jo menettänyt asemansa armeijan komentajana?
- Miksi Joab ei marssinut kuninkaan eteen ja protestoinut julkisesti sitä, että tämä oli nimittänyt sotapäälliköksi Absalomin puolella taistelleen miehen?

Jakeet 8–13. Joab ja Amasa olivat siis serkuksia.

- Katsokaa tarkkaan, miten Amasan murha tapahtui. (Katsokaa myös Kansan Raamatun alaviitettä.)
- Mikä Amasan murhassa oli erityisen halpamaista?
- Jos Joabilta olisi kysytty, miksi hän tappoi Amasan, mitä hän olisi ehkä vastannut?
- Mitä huutaja jakeessa 11 tahtoi sanoa sotamiehille?
- Miksi sotilaat eivät lähteneet eteenpäin nähdessään kuninkaan nimittämän kenraalin ja tämän sisarenpojan makaavan ta-pettuna keskellä tietä?

Jakeet 14–22. Ks. kartalta Abel-Bet-Maaka Pohjois-Israelissa.

- Arvioikaa, miten kauan hyökkäysvallin ja kaivannon tekeminen vei Joabin miehiltä aikaa? (Miksi Joab ei neuvotellut kaupunkilaisten kanssa, ennen kuin ryhtyi tuohon suureen työhön?)
- Mitkä kaikki seikat osoittavat Abel-Bet-Makan naisen olevan fiksu nainen? (Mitä muuta hän oli kuin fiksu? Mistä kaikesta nainen kaupunkinsa pelasti? Miten hän sai tuhannet Seban kannattajat suostumaan päällikkönsä teloittamiseen? Miksi kukaan mies ei keksinyt tuollaista suunnitelmaa?)
- Miksi tämäkin tapaus on kirjoitettu Raamattuun?
- Miten Daavid ehkä suhtautui siihen, ettei sodasta palannutkaan voittajana Abisai tai Amasa, vaan Joab?
- Luuletteko, että Daavid ja Joab keskustelivat joskus keskenään Abnerin, Absalomin tai Amasan kuolemasta? Perustelkaa vastauksenne.
- Mitä Joabin sitkeä läsnäolo hovissa vaikutti ehkä Daavidin viimeisiin vuosiin?
1. Aik. 22:2–5. Lopulta Daavidin sodat lopuivat ja hän pääsi rauhan töihin. Muistamme, että Herra oli kieltänyt Daavidilta temppelein rakentamisen. Materiaalin kokoamista häneltä sen sijaan ei ollut kielletty.
- Millaisia olivat Daavidin elämän kymmenkunta viimeistä vuotta verrattuna hänen siihenastiseen elämäänsä? (Millaista tyydytystä ja onnea Daavid sai kokea niiden vuosien aikana?)
- Millaista suunnittelutyötä näissä jakeissa mainittujen materiaalien kokoaminen Daavidilta vaati?
- Miksi Daavidin sydän paloi nimenomaan temppelein rakentamiselle? (Millaisen perinnön Daavid tahtoi temppelein kautta jättää kansalleen ja omille lapsilleen?)
- Miten me voisimme löytää oman paikkamme nykyisen temppelein eli kristillisen kirkon rakentamisessa ja jättää sen perinnöksi lapsillemmekin?
- Miksi temppelein rakennusprojekti on erityisen tärkeä juuri ihmiselämän viimeisinä vuosina?
- Missä näissä luvuissa on Jeesus?

Lopuksi: Paavali kuvaa nykyisen temppelein eli Jumalan seurakunnan rakennustyötä näin: *Mutta kukin katsokoon, miten rakentaa. Perustus on jo laskettu, ja se on Jeesus Kristus. Muuta perustusta ei kukaan voi laskea. Rakennetaanpa tälle perustukselle kullasta, hopeasta, jalokivistä, puusta, heinistä tai oljista, aikanaan tulee ilmi, mitä kukin on saanut aikaan.* (1. Kor. 3:10–13).

51. DAAVIDIN VIIMEISET LAULUT (2. Samuel 22:1–23:7)

Taustaa: Daavid runoili voittolaulunsa voitettuaan viimeisen sotansa yli 60-vuotiaana. (Psalmiin kirjassa tämä voittolaulu on numero 18.) Tämä psalmi on Daavidin testamentti pojalleen Salomolle ja kaikille tuleville jälkeläisilleen, jotka tulisivat vuorollaan hallitsemaan Jumalan kansaa.

Jae 1

- Miksi Daavid halusi sepittää psalmin juuri tässä tilanteessa?

Jakeet 2–7. Sarvi oli voiman symboli.

- Millaisen kuvan Daavid antaa Jumalasta jakeissa 2–3? (Miksi hän vertaa Jumalaa tavan takaa kallioon?)
- Vertaa Daavidin jumalakuvaa omaan jumalakuvaasi.
- Mitä jakeet 4–7 kertovat meille Daavidista sellaisissa tilanteissa, kun vihollinen oli pääsemäisillään hänestä voitolle?
- Jos olet kokenut henkilökohtaisesti jotain samaa, kuin mistä Daavid puhuu jakeissa 5–7, kerro siitä muille.

Jakeet (7)8–19

- Mitä yllättävää on siinä tavassa, miten Herra toimii kuultuaan lapsensa avunhuudon? (Mitkä kaikki luonnonvoimat Herra mobilisoi auttamaan vaikeuksiin joutunutta lastaan?)
- Mitä nämä sanat puhuvat meille lopun ajan kristityille, joita vastaan hyökätään kuten Daavidia vastaan muinoin?
- Verratkaa jakeita 8–11 siihen tilanteeseen, kun Jeesus tuli taivaasta tänne maan päälle ensimmäistä kertaa. Entä kun hän tulee toisen kerran?
- Miksi Jeesusta, toisin kuin hänen esi-isäänsä Daavidia, ei pelastettu, vaan hän joutui kuolemaan vihollistensa käsissä?

Jakeet 20–25

- Mitä Daavid tahtoi sanoa jakeella 20?
- Daavid oli langennut huoruuteen ja murhaan. Kuinka hän siis voi sanoa itsestään nämä sanat?
- Soveltakaa nämä jakeet Jeesukseen, jonka ennakkokuva Daavid oli. Mitä ne hänestä kertovat?
- Kun Jumala katsoo Jeesukseen uskovaan syntistä, miksi hän näkee tämän juuri sellaisena kuin millaisena nämä jakeet kuvaavat Daavidin?

Jakeet 26–43

- Selitä nykysuomeksi, mikä on tämän pitkän jakson viesti?
- Mitä erikoista on siinä, että suuri sotapäällikkö puhuu taisteluistaan tällä tavalla?
- Mikä oli ollut Jumalan osuus Daavidin voitoissa ja mikä Daavidin oma osuus?
- Mitä valoa jakeisiin 38–43 tuo se seikka, että Daavidin viholliset olivat oikeastaan myös Jumalan vihollisia? (Mitä olisi tapahtunut, jos viholliset olisivat voittaneet Daavidin ja Israelin?)
- Mitä nämä jakeet ennustavat lopun ajan taisteluista Jumalan ja Saatanan välillä?
- Oliko Daavid mielestänne Jeesuksen ennakkokuva myös sotapäällikkönä? Perustelkaa vastauksenne.

Jakeet 44–51. Muistamme, että ”voideltu” on hepreaksi Messias ja kreikaksi Kristus (51).

- Miten Daavid suhtautuu tässä ulkopoliittisiin saavutuksiinsa?
- Mitä jae 51 sanoo Jeesuksesta?
- Miten näitä jakeita voidaan soveltaa kristilliseen kirkkoon ja sen tehtävään?
Luku 23:1–7.
- Mitä ajattelette siitä, millaisena Daavidia kuvataan hänen viimeisen psalminsa johdannossa jakeessa 1?
- Minkä puolen Daavidin kutsumuksesta paljastaa meille jae 2?
- Mitä Daavid tahtoi ennen kaikkea saada sanotuksi jälkeläisilleen ja tuleville kuninkaille jakeissa 3–4?
- Soveltakaa jakeet 3–4 Jeesukseen.
- Lukekaa jae 5 molemmista käännöksistä. Mitä Jumalan kanssa solmittu liitto merkitsi Daavidille hänen sepittäessään viimeistä lauluun?
- Miten voisimme selittää Jumalan meidän kanssamme solmineen kasteen liiton merkitystä omille jälkeläisillemme?
- Minkä varoituksen Daavid esittää niille jälkeläisilleen, joista ehkä saattaisi tulla kelvottomia kuninkaita?

Kokoavat kysymykset

- Mitä Daavidin psalmit saivat aikaan Daavidin omassa elämässä?
- Mitä Daavidin psalmit merkitsivät Jeesukselle?
- Mitä Daavidin psalmit ovat merkinneet Jumalan kansalle 3000 vuoden aikana?

Lopuksi: Voittopsalmissaan kuningas katsoo menneisyyteen, mutta myös tulevaisuuteen – Daavidin Poikaan, joka olisi vanhurskaampi kuin hänen esi-isänsä olivat olleet. Jeesus soti vain sanan miekalla. Häntä vastaan sodittiin ja hänet jopa surmattiin taistelussa, mutta lopulta Jumala pelasti hänet kuolemasta, aivan kuten Daavidinkin. Niin hän pelastaa sinutkin.

52. KRUUNUNPERIJÄ RATKEAA (1. Kun. 1:1–37)

Taustaa: Daavid läheni 70. ikävuottaan. Tässä vaiheessa hän oli jo kovin heikko. Herra oli määrännyt Salomon kruununperijäksi, mutta ehkei Daavid ollut paljastanut tätä seikkaa muille kuin Batselle ja Natanille.

Jakeet 1–4

- Mikä oli vanhentanut Daavidia niin, että hän oli sänkypotilas jo alle seitsemänkymppisenä?
- Miksi kukaan kymmenestä vaimosta ja lukuisista sivuvaimoista ei kelvannut Daavidin lämmittäjäksi, eikä edes Batsela, joka oli tässä vaiheessa vielä suhteellisen nuori?
- Miksi vuoteenlämmittäjän piti olla kaunis ja miten häntä ehkä etsittiin Israelista?
- Mitä se osoittaa, ettei näissä jakeissa kerrota mitään Daavidin omasta mielipiteestä koskien vuoteenlämmittäjän tarpeellisuutta?
- Miettikää Daavidin ja Abisagin suhteen laatua. Se ei ollut seksisuhde, mutta millainen suhde se siis oli? (Mistä vanha Daavid ja teini-ikäinen Abisag ehkä juttelivat maatessaan samassa sängyssä päivästä toiseen, viikosta toiseen?)
- Millaisia olisivat Daavidin viimeiset ajat olleet, jos hänellä olisi ollut vain yksi vaimo?

Jakeet 5–8. Daavidilla oli jäljellä vielä toistakymmentä poikaa, joista vanhin oli Adonia, hänkin iältään jo vähintään 35-vuotias. Salomo oli vasta 18 v. Joab ja Benaja olivat molemmat korkeita armeijan upseereita. Ebjatar ja Sadok olivat ylipappeja.

- Miettikää, miksi Daavid oli viivytellyt kruununperillisen nimen julkistamista näin pitkälle?
-

Jae 6 luetaan molemmista käännöksistä. Mitä se osoittaa, ettei Daavid ollut pystynyt asettamaan rajoja pojilleen?

- Mitä vapaa kasvatus oli Adoniale tehnyt?
- Mistä huomaamme, ettei Adonia kysellyt Jumalan tahtoa tulevaisuutensa suhteen?
- Joab oli toiminut Daavidin armeijan komentaja 40 vuotta. Ylipappi Abjatar / Ebjatar oli se pappi, joka oli säilynyt ainoana hengissä Saulin verilöylystä 45 vuotta aikaisemmin. Mikä sai nämä kaksi uskollista miestä liittymään nyt Adonian kannattajiin Daavidin selän takana?
- Mikä sai jakeessa 8 mainitut ihmiset pysymään erossa salaliitosta?

Jakeet 9–10 ja 25. Vanha käännös ei puhu uhrijuhlasta, vaan vain syömingeistä.

- Miten Adonia rohkeni ryhtyä järjestämään kruunajaisiaan isänsä vielä eläessä?
- Mitä tarkkaan ottaen Adonian kruunajaisissa tapahtui?
- Mitä Adonian aikeista osoittaa se, että hän oli kutsunut juhliinsa kaikki muut prinssit paitsi ei Salomoa? (Tiesikö Adonia siis Jumalan lupauksesta Salomoa varten?)

Jakeet 11–14.

- Miettikää, mitä Natanin ystävyys oli vuosien varrella merkinnyt Batselle.
- Mitä osoittaa Daavidin tilanteesta se, ettei Natan voinut noin vain marssia hänen sairashuoneeseensa? (Kuka siellä piti jöötä?)
- Mitä ajattelette jakeesta 12 – oliko Natanin pelko aiheellinen?

Jakeet 15–21

- Millaisilta Daavidin ja Batselan keskinäiset välit vaikuttavat tässä vaiheessa?
- Miten Batsela ehkä koki sen, että Abisag sai olla kuninkaan huoneessa yötä päivää, mutta hän ei saanut?
- Mikä oli Batselan puheen pointti?

Jakeet 22–27

- Mikä oli profeetta Natanin puheen pointti?

Jakeet 28–31. Lukekaa jae 29 molemmista käännöksistä. Vanha on parempi.

- Muistamme, mitä tuskaa Daavid oli joutunut kestävänsä elämänsä aikana, pahimpana ehkä poikien kuolema. Mitä ajattelette siitä, miten hän arvioi elämänsä jakeessa 29?
- Mitä pitäisi tapahtua, että me itse kukin voisimme sanoa jakeen 29 sanat kuolinvuoteellamme?

Jakeet 32–37

- Katsokaa Daavidin suunnitelmaa kohta kohdalta. Mitä nerokasta siinä on a) Salomon kannalta, b) Adonian kannalta, c) kansan kannalta?
- Mitä ajattelette vanhan, uskollisen henkivartijain päällikön Benajan toivotuksesta jakeissa 36–37?
- Etsikää mahdollisimman monta eroa Adonian kruunajaisien ja Salomon kruunajaisien väliltä?

Kokoavat kysymykset

- Mitä ajattelette siitä, että Daavidilla oli suuria ongelmia perheessään elämänsä loppuun asti?
- Mitä meidän pitäisi ajatella niistä ongelmista, joille ei näytä tulevan loppua meidän omassa perheessämme?
- Missä tässä luvussa on Jeesus?

Lopuksi: Daavid voi sanoa, että Herra pelasti hänet kaikesta hädästä, koska hän tiesi pääsevänsä kuoltuaan Herran luo. Siellä häntä odottaisi suuri ilo ja ihanuus. Vanhan kuninkaan ajatuksia hänen viimeisinä aikoinaan kuvaa psalmi 16: ”*Sillä sinä et hylkää minun sieluani tuonelaan etkä anna hurskaasi nähdä kuolemaa. Sinä neuvot minulle elämän tien; ylenpalttisesti on iloa sinun kasvojesi edessä, ihanuutta sinun oikeassa kädessäsi iankaikkisesti.*” (Ps. 16:10–11*)

53. DAAVIDIN KUOLEMA (1. Kun. 1:38–2:9 ja 1. Aik. 29:26–30)

Taustaa: Daavidin sairastaessa hänen vanhin elossa oleva poikansa Adonia oli kruunauttanut itsensä kuninkaaksi isältään salaa. Sairasvuoteeltaan käsin Daavid kuitenkin keksi suunnitelman, miten tuo kruunaus saataisiin mitätöidyksi ilman sisällissotaa ja Salomo asetetuksi valtaistuimelle.

Jakeet 1:38–40. Missään muualla Raamatussa ei kerrota kansan riemuinneen näin valtavasti.

- Mitä se osoittaa, että kansa otti 18-vuotiaan Salomon kruunauksen vastaan näin suurella riemulla? (Mikä oli ehkä kansan silmissä näiden kahden kruununperillisen eli Adonian ja Salomon ero?)

Jakeet 1:41–48. Daavidilla ja Salomolla oli puolellaan henkivartiosto (= kreetit ja pleetit). Adonialla ja Joabilla oli puolellaan koko muu armeija.

- Millaisen ratkaisun edessä Adonia nyt oli?
- Miksi Joab ei tarttunut aseisiin Adonian puolesta?

Jakeet 1:49–53 Alttarin neljässä kulmassa oli sarven näköiset korokkeet. Niihin sai tarttua sellainen ihminen, joka tiesi olevansa syytön mihinkään rikokseen.

- Miten arvioisitte sitä, millä tavalla 18-vuotias kuningas selvitteli hallituskautensa ensimmäisen kriisin?
- Mitä se osoittaa Daavidista, ettei hän puuttunut tähän asiaan millään lailla?
1. Aik. 28:20 ja 29:21–25. Aikakirjoissa kerrotaan Salomon toisista kruunajaisista. Daavid siis nousi vielä sängystään ja järjesti pojalleen suuret juhlat. Samalla hän keräsi lahjoituksia tempelirakennusta varten.
- Mitä jae 28:20 osoittaa viimeisiä aikojaan elävästä Daavidista?
- Miksi Daavid halusi järjestää vielä nämä kruunajaiset?
- Miksi Daavid saattoi jättää turvallisella mielellä hallinnon 19-vuotiaan poikansa käsiin?

Jakeet 2:1–4.

- Miksi on tärkeää, että kuoleva myöntää läheisilleen kuolevansa kohta ja hyvästelee heidät? (Miksi niin monet ihmiset vaikenevat lähestyvistä kuolemastaan loppuun asti?)
- Mitä tarkoittaa käytännössä Daavidin neuvo: ”Ole sinä luja ja ole mies!”
- Mikä oli se viesti, jonka Daavid tahtoi saada pojalleen sanotuksi jakeessa 3?
- Mitä Jumalan lupaus jakeessa 4 merkitsi kuolevalle Daavidille? (Missä siinä on lupaus Messiaasta?)

Jakeet 5–9. Vetäjä selittää lyhyesti, mitä Simeistä on kerrottu luvuissa 2. Sam. 16 ja 19. Joabista muistamme, että hän surmasi kaksi sotapäällikköä rauhan aikana ja tappoi Absalomin puuhun sodan aikana.

- Mitä te tähän sanotte?
- Mitä viimeiset sanat yleensä osoittavat ihmisestä, ja mitä ne osoittavat Daavidista?
- Daavid on nyt jättämässä valtakuntansa hallinnon parikymppisen poikansa käsiin. Mikä muu hänen motiivinsa saattoi olla paitsi kosto hänen puhuessaan Joabin ja Simein rankaisemisesta?
- Jos Daavidin ainoa motiivi oli kosto, mitä se ihmislunnon osoittaa?
1. Aik. 29:26–30.
- Mitä siihen vaaditaan, että joku voi kuolla elämästä kyllikseen saaneena? (Jos Daavid olisi ollut katkera Joabille ja Simeille loppuun asti, olisiko hänestä mielestänne voitu käyttää tällaista ilmaisua?)
- Miksi nuo kolme jakeissa 29–30 mainittua profeettaa olivat kirjoittaneet Daavidin elämän tapahtumia muistiin?
- Mitä jakeet 29–30 kertovat meille Daavidin historian ja yleensä Raamatun luotettavuudesta?
Mistä VT muistaa Daavidin?
- Miksi Daavidia nimitetään tästä lähtien VT:ssa Jumalan mielen mukaiseksi mieheksi, johon muita kuninkaita aina verrataan? (Miksi hänen suuria syntejään ei muisteta?)
- Millä kaikilla tavoilla Daavid oli Jeesuksen ennakkokuva Vanhassa testamentissa?
Mistä UT muistaa Daavidin? Paavali: *Myös Daavid ylistää autuaaksi sitä ihmistä, jolle Jumala lukee vanhurskauden ilman tekoja: ”Autuaat ne, joiden rikokset ovat anteeksi annetut ja joiden synnit ovat peitettyt! Autuas se mies, jolle Herra ei lue syntiä!”* (Room. 4:6–8*).
- Mitä ajattelette siitä, että juuri nämä sanat Daavidin katumuspsalmista 32 ovat löytäneet tiensä Uuteen testamenttiin?
- Miten uskonvanhurskaus tulee ilmi Daavidin elämässä?
- Missä mielessä Daavid oli autuas eli ikionnellinen, vaikka hän oli myös suuri syntinen ja joutui kärsimään paljon?

Kokoava kysymys

- Mikä on tärkein asia, jonka sinä olet Daavidin elämäkerrasta oppinut?

Lopuksi: Daavid hallitsi vuosina 1011–971. Hän on Raamatussa Jeesuksen selkein ennakkokuva. Daavidin nimi esiintyy Raamatun lehdillä useammin kuin kenenkään toisen nimi – 966 kertaa. Uudesta testamentista se löytyy 60 kertaa ja useimmiten muodossa ”Daavidin Poika”. Daavidin nimi esiintyy vielä Raamatun viimeiseltä lehdeltäkin, missä Jeesus sanoo: *Minä, Jeesus... olen Daavidin juurivesa ja hänen suvustansa, se kirkas kointähti* (Ilm. 22:16*).